

Zasavski TEDNIK

TRBOVLJE, 7. MARCA 1963

Stevilka 11

LETO XVI

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- PRVI USPEHI — stran 3
- S SEJE OBLO TRBOVLJE — stran 3
- SPODNJA SAVA — VAŽEN VIR ELEKTRIČNE ENERGIJE — 8., 9. in 10 stran
- STT V LETU 1962 — stran 11

NAJNOVEJŠE

ZASAVJE OB 8. MARCU TRBOVLJE — Ob letošnjem mednarodnem prazniku žena — 8. marcu priprevljajo v vseh štirih zasavskih občinah vrsto slovesnosti. Tako bo v Trbovljah na sam praznik osrednja prireditev v Delavskem domu, združena s predstavo drame »Hiša na robu mesta« v izvedbi dramske družine Svobode-Center. Zagorske žene se bodo zbrale na osrednji prireditvi v Delavskem domu, slovesnost bo pa še v Kisovcu. V Hrastniku bo osrednja slovesnost v petek, v nedeljo pa bodo pripravile krajevne organizacije SZDL proslave še po okoliških krajih. Litijske žene pa se bodo zbrale v sindikalni dvorani na Stavbah. Skoro vse krajevne organizacije SZDL in precej šol pa bo pripravilo v teh dneh še vrsto manjših proslav.

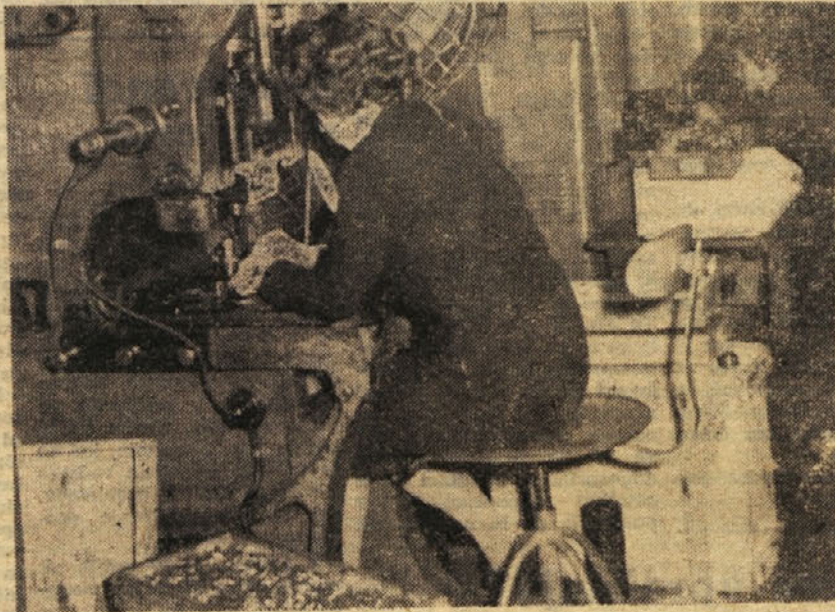
8. marec bodo lepo proslavile proizvajalke iz številnih zasavskih delovnih kolektivov. V mnogih kolektivih bodo proizvajalkam čestitali za praznik. V litijski Predilnici bodo npr. vsem zaposlenim proizvajalkam dali za praznik ovojnico s čestitko, brezplačno vstopnico za gledališko predstavo in tisoč din.

Analiza zborov volivcev

(E. B.) HRASTNIK — Izvršni odbor občinskega odbora SZDL Hrastnik je na petkovi seji analiziral zadnje zbere volivcev. Predlagano je bilo, da naj bi se v prihodnje pred zbori volivcev odborniki povezali s krajevnimi organizacijami SZDL, da bi skupaj poskrbeli za najboljšo izvedbo zborov volivcev.

VREME

NAPOVED VREMENA
Najnižje nočne temperature se bodo gibale med -5 in -10 stopinj, v Primorju nekoliko nad 0. Čez dan se bo živo srebro v notranjosti povzpelo na 6 stopinj, v Primorju pa do 15.



NASE NAJPRISRČNEJŠE ČESTITKE VSEM ŽENAM V ZASAVJU ZA 8. MAREC — MEDNARODNI PRAZNIK ŽENA

Tovarna polprevodnikov v Trbovljah

(ek) TRBOVLJE — Na minull seji obeh zborov ObLO Trbovlje so odborniki sprejeli sklep o začetku gradnje Tovarne selenskih elementov, diod in tranzistorjev v Gabrskem. Tudi na petkovi seji delavskega sveta »Iskra« so sklenili, da se naj gradi ta tovarna v Trbovljah.

Tovarna bo sprejela v začetni fazi do 400 žena, s čimer bo rešeno vprašanje zaposlovanja ženske delovne

sile. ObLO je tudi sprejel obveznost, da zagotovi letos 270 milijonov din za obratna sredstva za tovarno. Bruto produkt nove tovarne bo

v začetku 3 milijarde din, v končni fazi pa 7 milijard dinarjev. Najprej bodo zgradili halo s površino okrog 3.500 m².

Praznik žena

Pred praznikom žena si znova postavljamo predse vprašanja, ki jih že nekaj let postopoma, pa ne posuod uspešno, rešujemo.

Zelimo izoblikovati polnejšo in ekonomsko bogatejšo družino, brez predsodkov, da je žena rojena samo za gospodinjstvo in vzgojo otrok, temveč, da je enakopraven partner možu v proizvodnji, družbenem življenju in doma. Nastajanje take družine pa ni odvisno samo od materialnih in ekonomskih činiteljev, čeprav so ti izredno pomembni, temveč tudi od premagovanja zaostale zavesti o družbenem položaju žensk. Problem pa je v tem, kot je zapisala tovarišica Vida Tomšičeva, kako omogočiti ženski, da bo srečna mati

in da bo otrok deležen vse potrebne nege in individualne skrbi, ne da bi se morala zaradi materinstva odreči ustvarjalnemu delu in svojemu poklicu.

Razumljivo je, da še vedno nimamo dovolj ustanov, ki bi razbremenile zaposlene ženske, vendar pa razvoj postopoma odpira nove možnosti za takšne ustanove kot tudi nastajanje novih delovnih mest za ženske. Ne glede na to pa bi ženske tudi danes lažje izrabljale že obstoječe pogoje, če se jim ne bi postavljala na pot čestokrat tudi zaostala miselnost. Celo same vidijo v zapo-

slitvi pogosto le ekonomsko nujo in dodatek k družinskemu proračunu, namesto, da bi jo razumele kot temelj, na katerega je oprt njihov osebnostni in družbeni položaj.

Razvoj proizvodnih sil je pri nas rasel zelo hitro. V ekonomsko življenje družbe se vključuje čedalje več žensk, ki pa so čestokrat še nekovificirane ali polkovificirane delavke. Toda zmotno bi bilo misliti, da je mogoče ustvariti dejansko enakopravnost, se pravi ekonomsko samostojnost žensk, s kakim pravnim aktom in s planiranjem od vrha. Med pravice in dolžnosti, ki se prenašajo na občine in delovne kolektive, sodi tudi skrb za reševanje vprašanj ekonomske samostojnosti žensk. Občina je tista dovolj konkretna in široka skupnost, ki lahko in mora ustvariti pogoje za to.

OB
8.
M
A
R
C
U

Občinska konferenca za družbeno aktivnost žena

(ko) TRBOVLJE — Včeraj popoldan je bila v Trbovljah občinska konferenca za družbeno aktivnost žena. Na njej so razpravljali o politični in družbeni aktivnosti žena, o usposabljanju delovnih mest za nadaljnje zaposlovanje žena ter še o nekaterih ostalih aktualnih vprašanjih.

O konferenci bomo obširneje poročali v naslednji številki.

Predavnje »Nadaljnje gradnje elektrarn v Sloveniji«

(ar) TRBOVLJE — Delavska univerza Trbovlje bo priredila danes ob 17. uri v kinodvorani Svobode II zanimivo predavanje »Nadaljnja izgradnja elektrarn v Sloveniji«, združeno z debatnim večerom. Predaval bo glavni direktor ELES tov. inž. Vekoslav Korošec. Predavanje bodo spremljali barvni filmi in diapozitivi.

AKTUALNO

Kritika naj bo pogumna, a ne žaljiva

Novinarji so omenili, da obstaja pri nas preobčutljivost za kritiko in povedali tovarišu Titu nekatere težave, do katerih pride, kadar tisk, radlo in televizija kritizirajo določene pojave.

»To je točno; toda so tudi ljudje, ki nimajo radi niti moje kritike. Mislim pa, da se ljudje morajo privaditi na kritiko. Naš tisk ne sme biti kritičarski, toda tudi kritično je treba obravnavati določene stvari in pojave. Zato morajo naši novinarji dobro poznati probleme. Nikdar se ne sme zgoditi, da bi vam nekdo nekaj povedal in da bi vi, ne da bi preverili stvar, o tem takoj kritično pisali. Zakaj včasih je mogoče opisovati stvari tudi na čisto subjektivni osnovi in celo zlonamerno.

Prav tako je pomembna tudi oblika, v kateri se določene stvari ali pojavi kritizirajo. Včasih lahko kritika, četudi je upravičena in točna, žali in iritira s svojo obliko. To je treba upoštevati, zakaj tudi stil kritičnega pisanja je pomemben. Tisto, kar želite povedati, lahko poveste v obliki, ki ne bo žaljiva. Temu človeku bo sicer nelagodno, toda ne boste ga užalili. Treba je torej najti zmeraj ustrezen način pisanja. Seveda pa mi je znano, da pride tu in tam tudi do intervencij. Vsak dan slišim govoriti: nikar to, nikar ono. V takšnih primerih nas je treba o tem obvestiti.

Toda želel bi vas opozoriti, ko že govorimo o kritiki, da v našem tisku ni treba pisati samo o negativnih, temveč tudi o pozitivnih stvareh. Prav tako ni treba samo hvaliti, ker tudi to ni dobro. Treba je jemati tako eno kot drugo in realno pisati. Zakaj, če govorimo samo o tistem, kar je negativno, se lahko zgodi, kot da nismo nič napravili, po drugi strani pa tudi ne moremo samo poudarjati tisto, kar je pozitivno, ne da bi govorili tudi o negativnem. Zares se imamo s čim pohvaliti, lahko pa bi imeli še mnogo več, če bi bilo manj napak in če bi bilo notranje gibanje pravilnejše. Bolje je, da popravimo tisto, kar ni dobro, ker bomo imeli tudi več pravice, da se pohvalimo...»

(Iz razgovora predsednika Tita s člani predsedstva Zveze novinarjev Jugoslavije)

Mladina v samoupravnih organih

V treh večjih gospodarskih organizacijah v litijski občini je zaposlena skoraj tretjina mladine. Ob podrobnejši proučitvi sestava samoupravnih organov je mogoče ugotoviti, da je v te organe vključen le majhen odstotek mladine. Za to, da se mladina ni uveljavila v organih samoupravljanja, niso kriva samo mladinska vodstva, pač pa tudi ostale organizacije v podjetjih, ki še vedno ne najdejo pravega razumevanja za mladino.

Podrobnejši odgovor na vprašanje, kateri so tisti vzroki, ki so vplivali, da se mladina ni uveljavila v organih samoupravljanja, bi bil tale: mladinske organizacije so skupaj z ostalimi organizacijami v podjetjih pripravile kandidatne liste za volitve v organe samoupravljanja. To delo je bilo dobro opravljeno in za člane organov samoupravljanja so bili predlagani res najbolj razgledani mladi ljudje. Pozneje pa so nastale pomanjkljivosti, saj se mladinska vodstva niso dogovorila z mladinci in z ostalimi organizacijami v podjetjih, da bi na volitvah

zavzeli enotna stališča, čeprav je dejstvo, da si mora mladina svoje mesto v družbi izvojevati sama.

Dosedanje delo in razprave mladih v samoupravnih organih se niso bile najboljše. Mogoče je celo reči, da so bili mladi upravljalci večkrat preveč nestrpni, zahtevni in marsikdaj celo nosilci idej za izravnavanje materialnih raz-

lik, vedno stremijo za čim hitrejši razvoj itd.

O štipendiranju so mladi Litijani dovolj razpravljali v aktivih in na občinskem komiteju ZMS. Mladina pri štipendiranju ni dosegla tistega, kar si je postavila za nalogo. Aktivni ZMS v delovnih organizacijah ugotovljajo, da primanjkuje v proizvodnji tehnične inteligence in da delovne organizacije štipendirajo le nekaj ljudi. O štipendiranju v delovnih organizacijah pa čestokrat odločajo direktorji in obveste člane organov samoupravljanja o podelitvi štipendije šele takrat, ko je dejansko štipendija že podeljena. Tako je mogoče celo ugotoviti, da mladina in samoupravni organi nimajo večje možnosti, da bi razpravljali in odločali o sistemu štipendiranja. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi v prihodnje širši krog ljudi odločal o štipendiranju.

Med drugim je mogoče ugotoviti, da so vodstva v večini društev na področju litijske občine nedelavna. Poseben problem predstavljajo zlasti še vodstva nekaterih športnih organizacij, ki kljub velikim možnostim za boljše in uspešnejše delo ne store ničesar. Občinski komitej ZMS in vodstva mladinskih aktivov si zato že nekaj časa prizadevajo, da bi dosegli z novimi vodstvi pozitivne dela v teh organizacijah.

A. G.

Kdo naj odgovarja na vprašanja?

»... Želel bi vas opozoriti, ko že govorim o kritiki, da v našem tisku ni treba pisati samo o negativnih, temveč tudi o pozitivnih stvareh. Prav tako ni treba samo hvaliti, ker tudi to ni dobro. Treba je jemati tako eno kot drugo in realno pisati...» Tako je dejal predsednik Tito v razgovoru s člani predsedstva Zveze novinarjev Jugoslavije. Ko pa je odgovarjal na vprašanje, kaj misli o tem, kako bi bilo treba reševati idejne probleme v našem družbenem življenju, je dejal: »... Ne bi smelo biti niti ene organizacije, niti Zveze komunistov, niti Socialistične zveze, ki se ne bi ukvarjala s temi vprašanji.

Tu naj vlada socialistični duh, potrebna je smela kritika. Pri nas pa je že postala navada, da so ljudje zaradi kritike strašno užaljeni. Izogibati se kritiki pomeni težiti po kompromisu, bati se, da boš koga prizadel. Tudi ljudje so zavoljo tega postali nekako preobčutljivi in so užaljeni, kar-koli jim rečeš. To ni komunistična vrлина. Komunist mora biti pripravljen kritiko sprejemati, če kritika ni pravilna, pa nanjo odgovoriti in dokazati, da to ni točno. Odkrito moramo govoriti o dejstvih, jih prikazati takšna, kakršna so. Zato se ne čudim, da je celo v mojih besedah večja ostrina. Navadil sem se namreč govoriti o stvareh tako, kakor jih vidim. Mislim, da je treba tedaj, ko nekaj ni dobro, to povedati, da bi vsi videli...»

Besede predsednika Tita navajam zaradi tega, ker so v našem vsakdanjem življenju v Zasavju zelo aktualne. Pozdravljam pa tudi zamisel uredništva »Zasavskega tednika«, da je uvedlo rubriko »Poštni predal 82«, v kateri objavlja pisma bralcev (predlagam, da bi jo morda preimenovali v »Občani sporočajo«).

Stvar je stekla. Uredništvo je nekajkrat zapisalo: Obilo uspehov pri pisanju. Postavlja pa se ob tem vprašanje, kdo naj odgovarja na kritična vprašanja? Konkretno: v tretji letošnji številki je pisal občan P. K. iz Trbovelj v sestavku »Res samo papir?« o voinih redih. Občan je odločno opozoril na napake in na-

čel aktualno vprašanje. Pišejo tudi o tem, da ni vode, kruha, jetre, da pa so rezervacije za kino. Kdo naj odgovarja na vsa taka vprašanja, ki so že bila in še bodo objavljena in ki jih bodo občani radi sporočili? Ob tem smo še preveč neodločni!

Če bi vsak na svojem delovnem mestu izpolnjeval svojo nalogo, bi moral v naslednji številki »Zasavskega tednika« tudi odgovoriti na javno zastavljeno vprašanje o pomanjkljivostih. Pač storiti to, kar se spodobi. Občani bi bili zadovoljni in ta vaša rubrika bi imela več dopisnikov!

Da v prihodnje občani ne bi bili razočarani zaradi tega, sodelujmo z odgovori. Bodimo dosledni pri izvažanju nalog v zvezi z razvojem medsebojnih socialističnih odnosov.

Filip KOSTANJSEK

OP. UREDNIŠTVA: Pozdravljamo zamisel, ki jo je načel tov. Kostanjsek. V prejšnjih letih smo si prizadevali dobiti od prizadetih odgovore za objavo, vendar pa smo pri tem naleteli večkrat na težave. Mnogi namreč raje za vsakim vokalom s prepričljivimi, največkrat pa z neprepričljivimi argumenti izpodbijajo točnost navedb, namesto da bi napisali odgovor na javno zastavljena vprašanja. Upamo, da bo posledje boljše in da bomo lahko — seveda s posredovanjem prizadetih — objavljali tudi redno odgovore na vsa vprašanja, objavljena v rubriki »Poštni predal 82«.

V Zagorju je 10 večjih ali manjših dvoran, ni pa mogoče dobiti prostora, kjer bi se shajala mladina v prostem času. Verjetno bi bila najprimernejša oblika klub, za katerega vlada precejšnje zanimanje. Za ustanovitev kluba se ogrevajo tudi učenci osemletk. Konferenca je ugotovila še stanje v telesni vzgoji. Govorili so o združitvi obeh športnih društev in predlagali, da je treba dom TVD Partizana v doglednem času uredditi, da bo lahko v celoti služil namenu, saj uporablja telovadnico za pouk telesne vzgoje tudi zagorska osnovna šola.

Zagorska izredna občinska mladinska konferenca se je tudi odločno zavzela za to, naj bi gospodarske organizacije redno odvajale sredstva v sklad za pomoč društvom in organizacijam, ker bo na ta način mogoče ustvariti več pogojev za razvijanje vsega društvenega življenja v občini.

V Litiji pa so na izredni občinski mladinski konferenci zraven pregleda dela v času od zadnje konference pa do zdaj razpravljali še o nekaterih organizacijsko-kadrovskih vprašanjih. Pravilno so ugotovili, da postaja kadrovska vprašanje vse pomembnejši faktor, ki ga ne kaže prezreti tudi v organizacijah ZMS. Občinski komitej ZMS v Litiji je že začel z načrtnim kadrovskim delom, obenem pa je dal priporočilo za tako delo tudi vsem aktivom. Res je, da so se ponekod lotile reševanja nekaterih kadrovskih vprašanj le ob konferencah, vendar pa so v večini primerov s tako prakso prenehali.

Dogaja se, da radi pozabljamo na izvrševanje sklepov. Dogodi se pa tudi, da marsikak organ, ki je dolžan odgovoriti recimo na sklepe zborov volivcev na to pozabi. To so ugotovili tudi na nekaterih zborih volivcev, ki so bili pred dnevi na področju zagorske občine.

Navada je že bila, da so na zborih volivcev, ki so bili v Zagorju, vselej odgovarjali tudi na sklepe in vprašanja, ki so jih bili zastavili občani na prejšnjem zboru volivcev. Zdaj tega ni

OB ROBU

bilo. Res škoda, ker je bilo na zborih volivcev slišati celo pripombe, da se za sklepe in vprašanja itak nihče ne zanima. Na zboru volivcev v gostilni »Kovač« pa so volivci celo trdili, da ne upoštevajo pri raznih odločitvah mnenj občanov in da zaradi tega nima pomena dati predloge in sklepati.

Verjetno ne bi bilo tako zamudno delo, če bi pripravili za vsako volilno enoto odgovore na vprašanja s prejšnjih zborov volivcev. Verjetno pa ne bi bilo napačno kdaj pa kdaj upoštevati tudi mnenja občanov.

Resno premisljimo o tej zadevi!

Zasavski TEDNIK

Ustanovljen decembra 1947 — Glasilo občinskih odb. SZDL Hrastnik, Litija, Trbovlje, Zagorje ob Savi — Glavni urednik Stane SUSTAR, odgovorni urednik Marijan LIPOVSEK — Vrejuje uredniški odbor — Uredništvo in uprava Trbovlje, Trb. revulucije 11/II, telefon 10-101 — Račun pri NB Trbovlje 600-11-608-1 — Posredna številka 20 din — Naročnina (z dostavnino): mesečna 10 din, četrletna 180 din, polletna 360 din, letna 720 din — Poštnica plačau v getovini — List tiska CP »GOSPODARSTVO« — Ne-arocemni vkopisov in fotografij se vračamo

Dosedanje delo Rudarske industrijske skupnosti »Rudis« Trbovlje je pokazalo, da je bila ustanovitev tega poslovnega združenja nadvse potrebna. Potem ko je lani širše posvetovanje članov združenja »Rudis« jasno začrtalo smernice nadaljnega razvoja, zlasti še na področju uslug in izvoza, je združenje odločno preusmerilo svojo dejavnost, predvsem še na inozemska tržišča.

Združenje »Rudis« je že lani doseglo lepe uspehe pri izvozu. Zlasti so se zavzeli za intenzivno proučitev predvsem področij Srednjega in Bližnjega vzhoda. Združenje »Rudis« ima v Združenih arabski republiki svojega tehničnega predstavnika, ki pripravlja in proučuje posle iz programa dejavnosti združenja.

Računajo, da se bo letos — v primerjavi z lanskim letom — povečal izvoz za 100%. Za letos so že sklenili prve pogodbe: v Zahodni Nemčiji za projektantske usluge in montažna dela, v Združenih arabski republiki pa za geološke raziskave in vrtnjanje. Tesne stike pa je združenje »Rudis« navezalo tudi z Alžirijo. Strokovnjak združenja »Rudis« je bil dalj časa v Alžiriji in je bil sodelavec v novo ustanovljenem ministrstvu rudarstva.

Sodelovanju z Alžirijo posebej v združenju »Rudis« posebno pozornost, saj je tam dovolj železove rude, cinka in svinca, ki ga tudi uvažamo v Jugoslavijo. Tako se nudi tudi možnost za kooperacijske usluge združenja. V teku pa so tudi pogajanja za prevzem inženiringa v Združenih arabski republiki za eksploatacijo rudnika fosfatov in pa za izgradnjo pristaniških dokov.

V zadnjem času je združenje »Rudis« navezalo stike z nekaterimi našimi podjetji, ki niso člani združenja. Z Litostrojem sodeluje »Rudis« pri odpiranju rudnika železove rude in pri izgradnji železarnice v Indiji. Ta dva ob-

jekta bodo v celoti zgradila naša podjetja, člani združenja »Rudis« pa bodo pri tem opravili okrog 40% vseh del.

Kot posebnost v delu združenja »Rudis« velja omeniti kooperacijo s podjetji iz nerazvitih držav, predvsem pri izvozu rudarske opreme.

Za izpopolnjevanje programa izvoza je važno sodelovanje s podjetji za pospeševanje zunanje trgovine, predvsem še z ljubljanskim »Intertrades«, s katerim ima združenje »Rudis« pogodbo o dolgoročnem medsebojnem sodelovanju. Z beograjskim »Intereksportom« pa sodeluje »Rudis« pri razvijanju dejavnosti predvsem v Tunisu,

Maroku, Libiji, Alžiriji in Indoneziji. Mimo teh pa sodeluje »Rudis« še z nekaterimi drugimi združenji, s katerimi skuša dopolnjevati program izvozne dejavnosti.

Prvi rezultati preusmeritve v delu združenja »Rudis« so že vidni, čeprav je predvsem še proučevanje zunanjega tržišča dolgotrajen proces, ki zahteva precej sredstev, in katerega rezultati so vidni šele čez čas. Kljub vsemu je mogoče trditi, da je združenje »Rudis« iz Trbovelj že precej storilo za uveljavitev na zunanjem tržišču in v tem tudi uspelo.

Stane SUŠTAR

S seje ObLO Trbovlje

Osrednji točki dnevnega reda sobotne seje obeh zborov ObLO Trbovlje sta bili razpravljanje in sklepanje o načrtu družbenega plana in proračuna komune za leto 1963 ter razprava o gradnji nove tovarne polvodnikov.

Letošnji družbeni plan komune kaže, da so realno ocenjene zmogljivosti posameznih gospodarskih organizacij, kar je razvidno tudi iz tega, da so v celoti gospo-

darske naloge lani izpolnili. Kljub temu, da v nekaterih panogah lani niso bili doseženi pričakovani uspehi, pa kaže naraščanje proizvodnje, da se je močno povečala gospodarska aktivnost v primerjavi z letom 1961. Kajti močna investicijska dejavnost je že lani vplivala na povečan obseg proizvodnje. Na sobotni seji je bilo pa podčrtano, da bo osnova gospodarskega razvoja v tem

letu v hitri rasti proizvodnje, večanju storilnosti dela ter nadaljnjemu usmerjanju na mednarodno tržišče. Predvideni porast proizvodnje bo pa mogoče doseči s skladnejšimi odnosi med rastjo osebnih dohodkov in rastjo produktivnosti dela. Z nadaljnim izpopolnjevanjem sistema notranje delitve bo potrebno zagotoviti realizacijo načela delitve dohodka po vložnem delu. Zlasti podčrtano je bilo, da se bo morala vključiti v izpolnjevanje teh osnovnih nalog celotna investicijska politika, ki naj zagotovi večjo tehnično opremljenost proizvodnih zmogljivosti, boljše pogoje proizvodnje ter tako predviden porast proizvodnje.

V letošnjem letu predvidevajo družbeni bruto proizvod v višini 17 milijard 769 milijonov, narodni dohodek pa v višini 7.546 milijonov, tako, da se bo povečal narodni dohodek na prebivalca za 12 odstotkov v primerjavi z letom 1962 in bo znašal 413.480 din.

TRBOVLJE

Delavska sveta Rudnika rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik in Elektro - Trbovlje ter organi samoupravljanja Zavarovalnice Trbovlje so na zadnjih sejah sklenili, da zagotove skupaj 175 milijonov din za gradnjo nove tovarne polvodnikov. ObLO pa pričakuje, da bodo tudi ostale gospodarske organizacije prispevale preostala potrebna sredstva za novo tovarno.

HRASTNIK

V hrastniški Steklarni so v februarju dosegli rekordno proizvodnjo v skupni vrednosti 250 milijonov din. To je največja dosežena proizvodnja v vsem času obstoja te hrastniške tovarne. V februarju je dosegel izvoz vrednost 67.000 dolarjev. Proizvodnja in izvoz pa bi bila nedvomno še večja, če ne bi imeli določenih težav s surovinami (pomanjkanje kremenčevega peska) in z embalažo.

ZAGORJE

Gospodarske organizacije s področja zagorske občine (Rudnik rjavega premoga, TEVE »Varnost«, Lesno industrijsko podjetje in »Sava«) so lani izvozile za nekaj nad 137 milijonov din izdelkov, za letos pa predvidevajo izvoz v višini skoro 200 milijonov din. Zanimivo je, da so leta 1961 te gospodarske organizacije izvozile le za 57 milijonov din izdelkov.

LITIJA

Za gradnjo objektov družbenega standarda bodo letos v Litiji namenili 201 milijonov din, in sicer za nadaljnjo izgradnjo šole v Smartnem, za dograditev 40 novih stanovanj, za začetek gradnje 54 stanovanj, za dograditev novega poštnega poslojpa in za nekatera komunalna dela, zlasti za nadaljnja dela pri gradnji vodovoda in kanalizacije.

Sedež naj bo v Litiji

Občinski ljudski odbor Litija je na zadnji seji obeh zborov ponovno razpravljal o predlogu za združitev Predilnice Litija in Gorenjske predilnice iz Skofje Loke. Na predzadnji seji se namreč odborniki niso strinjali s predlogom, da naj bi bil sedež združenega podjetja v Skofji Loki. Zato je bila takrat imenovana posebna 5-članska odborniška komisija, ki je imela nalogo proučiti ponovno združitev in sedež združenega podjetja.

Odborniki so po nekajurni razpravi na seji občinskega ljudskega odbora Litija sicer sklenili, da soglašajo s predvideno združitvijo Predilnice Litija in Gorenjske predilnice Skofja Loka, in sicer po predhodnih sklepkih samoupravnih organov obeh pre-

dilnic, čeprav so menili, da bi bilo vrsto ugodnosti, ki jih pričakujejo od združitve, mogoče doseči od trdnejšega proizvodnega sodelovanja med obema predilnicama.

Niso pa soglašali, da naj bi bil sedež združenega podjetja, se pravi Predilnice Litija - Gorenjske predilnice Skofja Loka zaenkrat v Skofji Loki, pozneje pa v Ljubljani. Sedež združenega podjetja naj bi bil torej v Litiji.

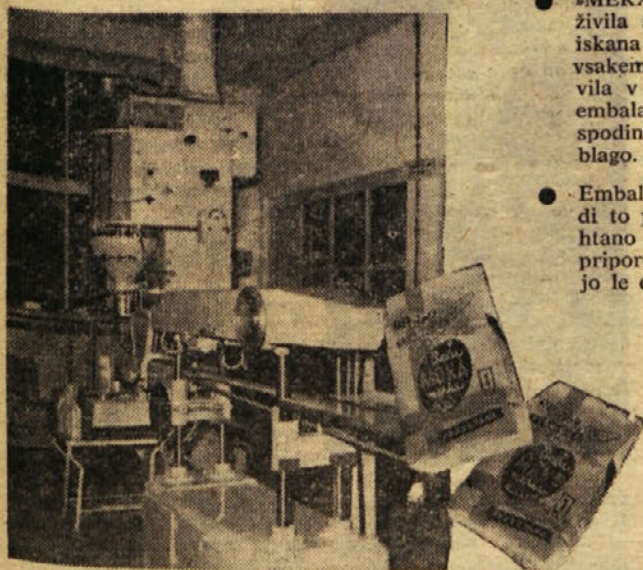
Seja ObLO Hrastnik

(b) HRASTNIK — Na sobotni seji občinskega ljudskega odbora Hrastnik so odborniki obeh zborov sprejeli letošnji družbeni načrt in proračun občine. Več o seji bomo poročali v prihodnji številki tednika.

TRGOVSKO PODJETJE S SPECIFIČNIM IN KOLONIALNIM BLAGOM NA DEBELO-DROBNO

merx CELJE

- Sodobna trgovina z živili trguje le z embaliranim blagom. Embalirano blago omogoča hitro, kulturno in higiensko postrežbo
- Trgovsko podjetje »MERX« v Celju ima sodobno urejeno embalirnico, v kateri embalira nad 100 vrst blaga.
- »MERXOVA« embalirnica je opremljena s sodobnimi embalirnimi stroji, ki imajo visoko zmogljivost. V »MERXOVI« embalirnici embalirajo dnevno tudi do 35 ton blaga.
- »MERXOVA« embalirana živila so na tržišču zelo iskana in dobrodošla v vsakem gospodinjstvu. Živila v lični »MERXOVI« embalaži zagotavljajo gospodinjam kakovostno blago.
- Embalirano blago ima tudi to prednost, da je tehtano neto. Gospodinjam priporočamo, da kupujejo le embalirana živila.



Posnetek iz celjskega trgovskega podjetja »MERX«: embalirni stroj »Hesser« za embaliranje moke in mletvskih izdelkov

PROIZVAJALKE OB 8. MARCU

Nova ustava postavlja v ospredje delovnega človeka. Pa ne, da bi se ustava kaj izmišljala? Ne, z njo bomo potrdili resničnost, ki je že otipljiva. Del te resničnosti pa je tudi ženska, ki ni nekaj izjemnega, temveč je, kot moški, tudi človek s pravicami na delovnem mestu, človek s pravico do dela, s pravico do delitve po delu.

V hrastniški Steklarni smo se pomenjkovali z Doro GODICL, delavko notranjega obrata, Dragico HABERL, stekloslikarko in Justo BEVC iz uprave o problemih družbene aktivnosti žena v Steklarni.

— V naši tovarni je vključenih v organe upravljanja 26 žensk, članic Zveze komunistov pa je 22. To število je glede na to, da je 49% delovne sile žensk, odločno premalo. Vzrokov zato je več. Prvič smo krive same, ker smo premalo odločne pri volitvah v katerikoli organ. Tako se n. pr. ponavlja vse-

otroke in kuhajo. Skratka, same sebe podcenjujejo, pa čeprav imajo mnoge volje, da bi se vključile aktivno v organizacijo ali organe upravljanja.

Zaradi tega pa bi bilo potrebno bolj razviti sodelovanje med družbenimi organizacijami in ženskami. Za njihove probleme in aktivnost bi se bilo potrebno zanimati večkrat in ne samo enkrat na leto.

Čeprav je v Zvezi komunistov 22 žensk, se nam zdí, da jih je še vse premalo, predvsem iz osnovne proizvodnje. Temu vprašanju bo potreb-



Tako, da komaj čakamo zvečer, da se vlečemo. Prostejši časa je bolj malo.»

Najin pomenek se je dotaknil raznih področij delovanja žena. Tov. Cestnik je nadaljevala:

»Nekoliko na boljšem so žene, ki imajo še žive starše, ki jim vsaj popazijo na otroke. Druge pa jih imajo v vzgojno - varstvenih ustanovah ali pri sosedah. Slednjim plačujejo med 3 do 5 tisoč dinarjev samo za čuvanje, hrano pa še posebej. Kakšni izdatki so to ni potrebno posebej poudarjati. Reči moram, da bi morale vzgojno - varstvene ustanove delati tudi popoldne, saj bi odvele veliko breme materam - proizvajalkam, ki sedaj večkrat ne vedo kaj in kako naj store, da bi bilo prav.

Na drugi strani pa bi morala pokazati stanovanjska skupnost s svojimi servisi malo več elana. Kajti sodanji servisi še niso dovolj razviti, po drugi strani je pa tudi kvaliteta opravljenih uslug dokaj slaba, tako, da se jih žene - proizvajalke niti kaj rade ne poslužujemo.

Če bi ocenjevala, kaj vzame največ prostega časa ženam - proizvajalkam, bi vsekakor dejala: razna gospodinjstva dela. Verjetno bi bilo lažje za nas, če bi bili razni gospodinjstvi stroji nekoliko cenejši, potem bi morda le lahko, upoštevajoč še ostale stvari, govorili o prostem času žena.

Menim pa, da bi morali tudi organi samoupravljanja nekoliko več razpravljati o tem — pri nas še nismo — o tem, kako naj bi nudili ženam - proizvajalkam pomoč, da bi imele vsaj nekaj prostega časa.»

Poklic strugarja ali električarja je bil pred desetimi in še več leti skoro nedostopen za žene, zlasti še v Zasavju. Zaradi tega so v Zagorju z velikim zanimanjem sprejeli odločitev petih deklet, ki so se odločile za šolanje na kovinarskem oddelku takratne Industrijske rudarske šole. Tri od teh so šolanje dokončale, dve pa sta po drugem letniku zapustili šolo.

Ena od treh, ki so z uspehom končale šolanje, je tudi Draga JUDEŽ, ki je zdaj zaposlena na zagorskem rudniku kot strugarica. Na rudniku je zavoslena že polnih enajst let. Za šolanje na kovinarskem oddelku Industrijske rudarske šole in za poklic strugarice se je odločila zaradi možnosti, ki se ji je nudila. Pravi, da je s poklicem zadovoljna. Delo, ki ga opravlja, ni pretežko za žensko. Zaradi tega tudi ni nič čudno, če se v zadnjem času odloča vse več mladih deklet za poklice, za katere včasih niti pomislili niso, da bi jih utegnile opravljati tudi ženske.

Draga Judež dela v delavnici obrata Kotredež zagorskega rudnika. Sama je v delavnici med številnimi moškimi. Kot zgled, da se tudi ženska lahko uveljavi pri delu.

Res je, da nastajajo včasih še občutne razlike pri nagrajevanju. Čeprav žene opravljajo isto delo kot moški, so

Nalahno je slišati pesem vreten. Novi sodobni stroji delajo dan in noč. Med njimi so dan za dnem delavke (sicer so za izjemo tudi moški). Potrebna je spretnost in zbranost. Če je tega dovolj, je tudi delo lažje.

Ana VOZELJ, sukalka, je že deset let pri tem poklicu.



Z delom je zadovoljna. Tovarno modernizirajo. Delo — pravzaprav fizično delo — postaja tako v litijski Predilnici vse lažje, treba pa je več zbranosti in več spretnosti.

Prvikrat je zdaj Ana Vozelj članica upravnega odbora v Predilnici, hkrati je na še članica delavskega sveta (v delavski svet je bila še pred tem nekajkrat izvoljena). Meni, da je bilo dosedanje delo samoupravnih organov v litijski Predilnici uspešno. Ti organi pa posvečajo tudi ženskam vso potrebno pozornost. Pogoji za delo se izboljšujejo. Prav tako pa nudi podjetje pomoč pri urejanju vprašanj vzgojno-varstvenih ustanov, ima lasten obrat družbene prehrane, kjer prejemajo zaposleni tople obroke itd. V kolektivu so pa zadovoljni tudi s sistemom delitve, Ana Vozelj pa je zadovoljna tudi z lastnimi dohodki.

Kaj pa želje? Kot članica kolektiva litijske Predilnice si želi, da bi se tovarna še povečala, da bi lahko zaposlili še več ljudi. Zraven tega pa meni, da naj bi uredili še kakšen obrat za predelavo izdelkov predilnice, kjer bi tudi bilo mogoče zaposliti še nekaj ženske delovne sile. Kot občanka Litije pa si predvsem želi, da bi zavarovali prehod čez prog (da se ne bi več dogodile nesreče), da bi uredili ceste in da v Litiji ne bi bilo več tako kulturno mrtvilo kot je. Kino je namreč zdaj v glavnem edino razvedrilo Litijanov.



akozi, da ženske črtajo ženske pri volitvah in podobno. Nadalje se tudi dogaja, da žensk ne volijo zaradi tega, ker ponekje še prevladuje miselnost, da se ne udeležujejo razprav v tistih organih, kjer delajo.

Po mnenju tovarišic iz Steklarne temu ni čisto tako.

— Ženske razpravljajo predvsem o tistem, kar razumejo. To pa so problemi, ki se pojavljajo na njihovih delovnih mestih, obratih in zunaj izven tovarne. To bi bilo treba upoštevati.

Se pa pojavlja še drugo vprašanje. Namreč, pri določenem številu žensk, predvsem žena, je še zelo zakoreninjeno mnenje, da niso sposobne za delo v delavskih svetih, sindikalnih združenjih in drugje. Mislijo, da so sposobne le za gospodinjstvo, da vzgajajo doma

no posvetiti vso pozornost. Potrebno pa se bo usmerili tudi na mlajše, ki jih je v naši tovarni precej. Doslej smo govorile torej le o problemih aktivnosti poročenih žena.

»Že uvodoma moram naglasiti, da o dejanskem prostem delovnem času žena proizvajalk ne moremo govoriti,« je v razgovoru podčrtala tov. Dragica Cestnik, članica delavskega sveta »Mehanike« Trbovlje. V »Mehaniki« je zaposleno okoli 74 odstotkov žena. »V našem podjetju so večinoma žene-proizvajalke, ki so poročene in matere. Po osemurnem delu na delovnem mestu jih čaka še šest ali osemurni delavnik doma: kuhanje, čiščenje, pranje, krpanje, otroci ter ostala gospodinjstva dela.



večkrat dokaj različno nagrajevanje in zgodi se, da je osebni dohodek žensk mnogo manjši od osebnega dohodka moških za isto delo. Tak način nagrajevanja bo treba vsekakor spremeniti.

Odslej redne filmske predstave na vasi

Ze nekaj časa je bilo čutili potrebo, da bi tudi v vaseh na področju trboveljske občine organizirali redne filmske predstave. Pet let že namreč vaščani Čeč, Kleka, Dobovca, Dobrne in Partizanskega vrha niso imeli priložnosti videti v domači vasi filma. Delavska univerza iz Trbovelj se je zato od-

ločila za nakup Iskrine ozko-trračne aparature. Izbrali so tudi dobre filme in odslej bodo v teh vaseh najmanj vsakih 14 dni redne filmske predstave.

Računajo, da bodo na Čečah, Kleku, Dobovcu, Dobrni in Partizanskem vrhu vrteli v prihodnje poljski film »Pridi očka«, ameriški film »Ko je kraljevala komedija«, grški film »Nikoli v nedeljo«,

ameriški film »Cowboy«, francoski film »Precepe«, italijanski film »Zakon je zakon« in slovenski film »Akacija«.

Filmska komisija pri občinskem Svetu Svobod in prosvetnih društev pa bo pripravila za vsak film nekaj uvodnih misli. Na ta način hočejo vsaj delno pripomoči k začetnim prizadevanjem za filmsko vzgojo gledalcev.

Obetajo izboljšanje materialne osnove šolstva v litijski občini

(M) LITLIJA — Lansko leto je uspelo zbrati v Litiji v občinski sklad za šolstvo 104 milijone dinarjev za finančiranje potreb 18 osnovnih šol, Glasbene šole, vzgojno-varstvene ustanove, Delavske univerze in medobčinskega Zavoda za prosvetno pedagoško službo. Kljub temu pa ta sredstva niso zadostovala, da bi se razmere in delo po šolah približale zahtevam, ki jih narekuje reforma šolstva.

Občinski ljudski odbor Litija in upravni odbor občinskega sklada za šolstvo sta proučila vse probleme, ki so se pojavili v šolstvu. Hkrati s tem sta zagotovila tudi 16 milijonov dinarjev več sredstev za potrebe šolstva kot v preteklem letu. Tako bo letos za potrebe šolstva na voljo 120 milijonov dinarjev, kar predstavlja skoro 50 odstotkov celotnega proračuna občine Litija.

Razumljivo je, da bo treba zaradi izboljšanja materialnih pogojev v šolstvu potrebna sredstva prihraniti na drugih področjih, kar narekuje vsestransko varčevanje z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi.

Kmalu komedija »Stari in mladi«

(ar) TRBOVLJE — Vsa kulturna dejavnost se na Čečah odvija v šolskem poslopju. Tam so razne proslave, igre in druge prireditve, da ne omenjamo predavanj. Zdaj je mladina v okviru gasilskega društva Čeče ustanovila dramsko skupino, ki pridno vadi komedijo »Stari in mladi«.

Na Čečah bi bilo treba enkrat res dokončno rešiti vprašanje prostorov za delo organizacij in društev. Dosedanja dogovori niso bili uspešni, zato ni čudno, če je mogoče ugotavljati, da so prostori eden od glavnih vzrokov, ki zavirajo še živahnije društveno življenje v tej vasi.

Večja aktivnost

(E. B.) TURJE — Organizacije in društva na Turju so v zadnjem času močno poživila dejavnost. Zlasti delavska je krajevna organizacija SZDL. Vodstvo je izdelalo celoletni in trimesečni načrt za delo, ki ga zdaj že uresničujejo. Odbor krajevne organizacije SZDL se je zlasti kadrovsko okrepil, kar zagotavlja uspešno delo. Vso pomoč pa nudi krajevni organizaciji SZDL na Turju tudi občinski odbor SZDL.

Pripravljajo »Kastelko«

(A. K.) ZAGORJE — Dramska skupina zagorske Svobode je v zadnjem času naštudirala komedijo »Cvetje hvaležno odklanjamo«. Zdaj pripravlja režiser Janez Bren uprizoritev drame Herberta Griina »Kastelka«. Začeti so pa tudi s pripravami na uprizoritev »Gambriške kronike« na prostem.

»Izberite melodijo kluba«

(A. K.) ZAGORJE — Zadržna dva klubska večera, ki jih pripravlja zagorska Svoboda v lutkovni dvorani Delavskega doma, sta povsem uspela. Basni za program »Dve strani medalje« je napisal Nande Razboršek. Zadnji četrtak pa je bil program »Izberite melodijo kluba«. Predstavil se je kvartet, ki je z uspehom zapel črnske duhovne pesmi. Kvartet, ki ga vodi Tomo Brezovar, pripravlja zdaj celovečerni koncert.

Zeleti bi bilo, da bi mimo mladine postali obiskovalci kluba tudi starejši Zagorjani.

Televizor na Turju

(E. B.) TURJE — Zelje prebivalcev Turja so se v februarju uresničile. Vas je dobila televizijski sprejemnik, ki so ga namestili v šoli, kamor vaščani radi hodijo gledat televizijske oddaje.

Dramska skupina domačega prosvetnega društva je lani skozi vse leto marljivo uprizarjala dela in nastopala, da si je prislužila del sredstev, potrebnih za nakup televizorja. Del potrebnih sredstev pa sta prispevala še krajevna organizacija SZDL Turje in občinski odbor SZDL Hrastnik.



V februarju so člani Prosvetnega društva Turje v režiji Minke Babič uprizorili dramo A. Novačana »Večja«

Zgledna pomoč delovnih kolektivov litijskim šolam

(ma) LITLIJA — Litijski delovni kolektivi zgledno pomagajo reševati probleme šolstva. Tako so npr. organi delavskega samoupravljanja Lesne industrije Litija na zadnjem zasedanju sklenili, da bo kolektiv prispeval sredstva za opremo dveh učilnic v osnovni šoli Smartno. Lansko leto je kolektiv litijske Predilnice namenil nad 2 milijona dinarjev za opremo in manjša popravila v osnovni šoli Litija. Kolektiv veletrgovine »Mercator« pa je kupil za osnovno šolo v

Primskovem televizijski sprejemnik.

Ker so v zadnjem času nastali problemi okrog dotrajane opreme v osnovni šoli Smartno, bi bilo verjetno umestno, da bi tudi delovni kolektiv Industrije usnja,

krzna, konfekcije in lahke obutve iz Smartna pri Litiji — po zgledih ostalih litijskih delovnih kolektivov — prispeval sredstva za novo opremo za nadaljnja dva razreda v osnovni šoli v Smartnem pri Litiji.



»Veselica« na Čečah

(ar) TRBOVLJE — Po petih letih so zadnji petek na Čečah spet vrteli film. V šoli so okrog 100 zbranim vaščanom predvajali slovenski film »Veselica«. Odslej bodo na Čečah redne kino predstave, in sicer izmenoma vsako drugo nedeljo popoldne in vsak drugi petek zvečer.

Žene se z uspehom uveljavljajo tudi v trboveljski Tovarni pohištva

PRETILA JE POPLAVA!

Tovariš urednik!
Pred dnevi smo se že oddahnili, ko je nastopila odjuga. Prepričani smo bili, da bo zime kmalu konec. Toda začelo je deževati in ker s stranski cest nihče ni odvažal snega, je nekaterim hišam pretila nevarnost pred poplavami. Kdor je šel po Partizanski cesti in zavil na stezo proti Dalmatinski kleti, je komaj prišel čez kupe snega, vsak dovoz pa je bil nemogoč.

Ker je začelo deževati, je grozila nevarnost hišam na levi strani ceste. Treba je bilo nekaj ukreniti. Prišle so aktivističke RK s sankami in lopatami. Odvažale so sneg v potok. Po dveh urah dela dveh velikih grmad snega ni bilo več pred hišami. Pokazale so, kako je treba pomagati sotovarišu, kadar je pomoči potreben.

To delo so opravile tovarišice Marija Jantes, Frida Kajbič, Marija Medved, Fani Flis in Marija Jerina ter sostanovalci.

E. M., Trbovlje

NAROČAM SE NA ZASAVSKI TEDNIK

Tovariš urednik!
Na vašo pobudo, da bi med Radečani in okolici pridobili kar največ naročnikov na Zasavski tednik, se naročam na list tudi sam. Želim, da bi postal Zasavski tednik pisan informativni list za vsakogar.

Predlagam, da naj bi bilo v listu najti tako domače kot tuje zanimivosti. Razveseljivo bi tudi bilo, da bi prinašali kritike gledaliških uprizoritev zasavskih gledališč, objav o filmskih predstavah in zapiske o delu vodstev kulturno-prosvetnih društev.

Tudi ne bi nič škodovalo, če bi na zadnji strani objavljali fotografije naših in tujih filmskih igralcev in igralk. Da bi pa ustregli že nekaterim, pa ne bi smel manjkati na tej strani tudi humor.

Kot nov naročnik vam želim obilo uspeha pri širjenju Zasavskega tednika v našem Zasavju.

Jože Knavs, Radeče 203

Pripis uredništva: Z veseljem objavljamo prispevek tovariša Jožeta Knavs iz Radeč. Njegove pripombe bomo skušali pri načrtovanju nadaljnje vsebine Zasavskega tednika upoštevati. Hvala lepa za pristrčno pismo.

PIJUG NA PODMEJI »SPI«

Tovariš urednik!
Mnogi se vprašujemo, zakaj cesta na odseku Gabrsko — Podmeja ni splužena in je zaradi tega neprevozna. Ob zadnjem snegu so številni delavci s

Podmeje, ki so zaposleni v Trbovljah, in šoferji, ki so morali zaradi neprevoznosti ceste obrniti vozila, prosili, da naj bi cesto Gabrsko — Podmeja splužili in uredili za promet. Ceste kljub temu niso splužili in zdaj »spi« plug v 40 centimetrov debeli snežni odeji »spanje pravičnega«.

Zanimivo pa je, da je cesta od Podmeje do Prebolda (kljub dvakrat daljši razdalji kot Gabrsko — Podmeja) lepo splužena in sposobna za promet. To cesto vzdržuje podjetje iz sosednjega celjskega okraja.

Verjetno bi bilo zanimivo prebrati pojasnilo prizadetih! I.R., Trbovlje

PROSIMO

UPOŠTEVAJTE

Tovariš urednik!
Že dve leti redno vsak teden prebiram vaš tednik. Zadnje čase me moti predvsem dejstvo, da ne objavljate poročil o gibanju prebivalstva s področja litijskega matičnega urada. Mene in sosede zanimajo podatki o gibanju prebivalstva, pa bi vas prosila, da bi spet začeli z objavljanjem teh poročil, podobno kot za ostale zasavske občine. V imenu več bralcev »Zasavskega tednika« prosim, da ta predlog upoštevate!
T. O., Litija

Pripis uredništva: Pisimo podobne vsebine smo prejeli te dni tudi od tovarišice S. C. Vsem skupaj pojasnjujemo, da poročil o gibanju prebivalstva s področja matičnega urada Litija ne objavljamo več, ker jih s tega urada več ne dobivamo. Že pred časom smo prosili za ponovno pošiljanje podatkov, a brez uspeha. Zdaj smo spet pisali. Morda bo tokrat naše prizadevanje uspešnejše.

UVEDITE SPET RUBRIKO »CLOVEK — CLOVEKU«

Tovariš urednik!
Zdi se mi škoda, da ste opustili rubriko »Clovek — cloveku«, saj je bila za bralce zanimiva. Mnogo jih je najprej pogledalo na tisto stran vašega tednika, kjer je bila ta rubrika.

Clovek marsikdaj doživi kaj takega, kar bi sodilo v to rubriko. Upam, da vam ne bi manjkalo gradiva za to. Pošiljam vam tudi prvi prispevek, če se boste ponovno odločili za rubriko »Clovek — cloveku«.

M. G., Izlake

Pripis uredništva: Uredništvo je proučilo predlog tovarišice M. G. z Izlake in se odločilo, da v listu uvede rubriko »Clovek cloveku«. V tej številki objavljamo prvi prispevek. Bralce in naročnike pa prosimo, da nam tudi za to rubriko pomagajo pri zbiranju gradiva.

Prometne znake je treba obnoviti

(F. M.) LITIJA — Ceste na področju litijske občine so še posebej na nekaterih odsekih slabo oz. sploh neprimerno opremljene s cestno prometnimi znaki. Nekateri znaki pa so že močno dotrajani.

Občinska komisija za varnost prometa si je v zadnjem času prizadevala, da bi se stanje znakov izboljšalo. Imenovala je posebno komisijo, ki je imela nalogo, da prouči problem in ga posreduje komisiji. To delo je bilo opravljeno. Komisija je ugotovitve posredovala pristojnim cestnim organom, vendar blstvenega izboljšanja še ni. Leta 1961 so bili sicer po sami Litiji postavljeni novi znaki, pa so tudi ti že potrebni popravila.

V predračunu za komisijo so bila predvidena sredstva za obnovo prometnih znakov, vprašanje pa je, kako bo s sredstvi, ker je proračun »izredno napet«. Sicer je pa Skupnost cestnih podjetij zagotovila, da bo obnovila nekaj prometnih znakov na cestah II. reda. Tudi za to je za zdaj samo še zagotovilo.

Od dobrih in na pravem mestu postavljenih cestno prometnih znakov je odvisen varen promet na naših cestah. Tega bi se morali zavedati prav vsi!

Ali bo možna razširitev dejavnosti?

(ko) TRBOVLJE — Na zadnji seji upravnega odbora vzgojno varstvenih ustanov v Trbovljah so razpravljali med drugim tudi o sredstvih, ki jih je odobril sklad za šolstvo pri ObLO. V razpravi je bilo poudarjeno, da z odobrenimi sredstvi ne bo mogoče razširiti obseg dejavnosti (odpiranje novih vrtcev), čeprav se kažejo vse večje potrebe po razširjevanju in dopolnjevanju vzgojno-varstvene dejavnosti v komuni.

»Clovek cloveku«

Namenila sem se na obisk k teti. Lahko bi se odpeljala z avtobusom. Pa sem se odločila, da grem peš. Nekako sredi poti sem že od daleč zagledala avtobus, ki je pri umikanju zaradi poledice zdrsnil s ceste. Pred avtobusom sta bila dva tovornjaka, last zagorskega rudnika. Ob avtobusu pa je bila gruča ljudi. Prizadevali so si, da bi čimprej spravili avtobus spet na cesto.

Nisem se ustavila na kraju nesreče, da bi prodajala zijala, kot se temu reče. Sla sem mimo, ker pa je bilo v gruči nekaj poznanih, sem jih pozdravila. In odzdravili so, kot se spodobi. Na drugi strani pa je bil šofer zagorskega rudnika Stane V. (ime in priimek sem izvedela pozneje od prisotnih), ki me je začel »obmetavati« s prostaškimi besedami in raznimi pripombami. Nisem se ozrla, nadaljevala sem pot. Ko je omenjeni šofer »izlil« iz ust serijo vulgarnih besed, sem slišala samo še buren smeh, ki je odmeval v daljavo.

Ne vem, kako si nekdo dovoli »sposoditi« človeka, ki ga ne pozna, in ga vpriči poznanih in nepoznanih ljudi »obsuje« z nemogočimi pripombami. Če je mislil, da bo s tem ponižal sočloveka, se je pošteno zmotil, saj je ponižal samega sebe! In to si naj tudi zapomni.

Marija G.

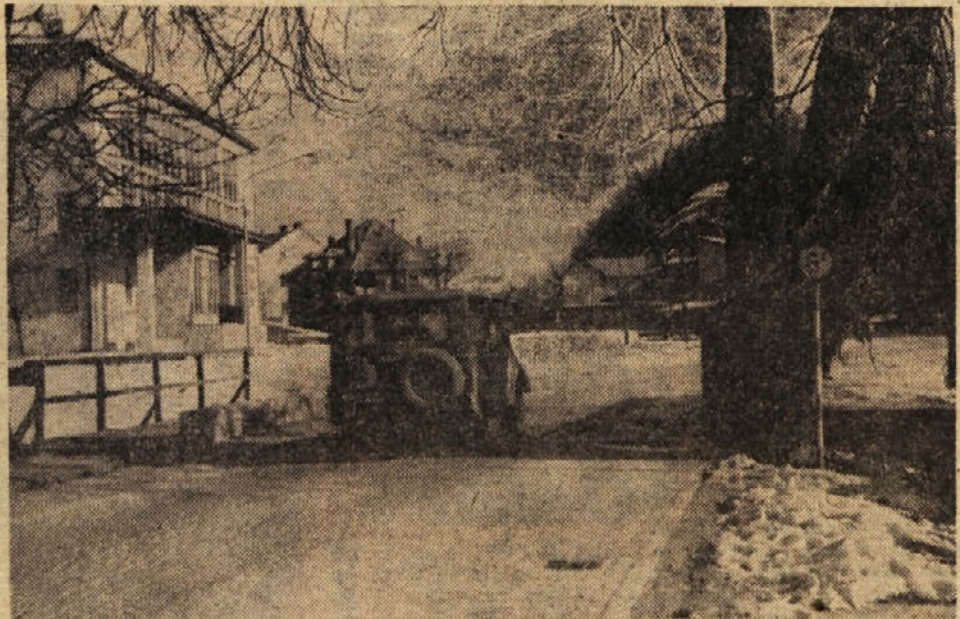
Ocena zborov volivcev

(ko) TRBOVLJE — Ob koncu februarja so bili zaključeni zbori volivcev v Trbovljah. Na njih so občani največ razpravljali o zasnovah družbenega plana in proračuna komune za letošnje leto, ponekod pa tudi o ostalih krajevnih problemih.

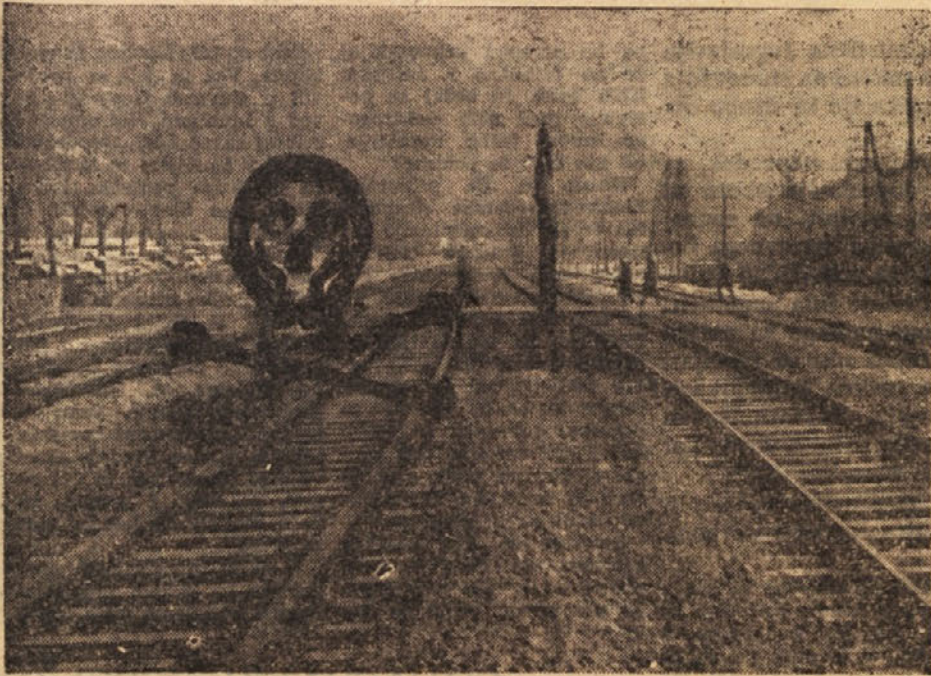
Skupna ocena za vse zborov volivcev bi bila kar zadovoljiva, po kvaliteti razprav in priprav na zelo izstopajo nekateri zbori volivcev v mestu, na katerih so se občani res poglobili v razprave in dali več sprejemljivih in umestnih pripomb, tako k družbenemu planu kot tudi k proračunu. Na drugi strani je bilo pa zaslediti, da so na nekaterih zborih občanov raz-

50 prostovoljnih krvodajalcev z Mlinš

(Z. G.) MLINSE — Organizacija RK z Mlinš nad Zagorjem je 28. februarja objavila za prostovoljni odvzem krvi 50 vaščanov, ne všteti pri tem rudarjev in delavcev iz Tovarne elektroporcelana, ki so se prijavili za prostovoljno oddajo krvi v podjetjih.



Ze pred leti se je pripetila na tem mestu v Trbovljah huda prometna nesreča zaradi prešibke konstrukcije mostu. Tedaj so namestili na mostu prometni znak, ki dovoljuje največjo obremenitev šestih ton. Vendar se pa v praksi dogaja vsak dan, da vozijo čez ta most tudi tovornjaki s težjim tovorom.



«SMRT HODI MED TIRI» — Na tem železniškem prehodu v Litiji sta se od decembra lani pa doslej pripetili že dve smrtni nesreči. Zadnja žrtev neprevidnosti je bil prejšnjo sredo 8-letni deček Franc Flajs. — Tole naš posnetek je bil narejen zadnji petek dopoldan. Čeprav so bile spuščene zapornice, so Litijani vseeno brezskrbno hodili čez progo. Vprašanje je pa, če je z zaprtimi zapornicami storjeno že vse za varen prehod?

Kako in s čim bomo letos zatirali škodljivce in bolezni na kmetijskih in vrtnih rastlinah

To je bilo osnovno vprašanje, okoli katerega se je sukala razprava na zborovanju Komisije za rastlinsko zaščito občine Trbovlje, v nedeljo, 24. februarja v dvorani ObLO Trbovlje.

Čeprav je bilo skrajno slabo vreme in še pustna nedelja, so vendar prišli člani te komisije iz vseh naših vasi, pa celo interesi iz Hrastnika in Zagorja poslušati zanimiva predavanja, ki so jih imeli: inž. Mileva KAC s Hmeljarskega inštituta v Zalcu: »O sodobnih sredstvih in načinih rastlinske zaščite«, dr. Franc Polh: »O nevarnostih za zdravje pri uporabi kemičnih sredstev« in Tone BANTAN: »O organizaciji in tehniki izva-

janja rastlinske zaščite.

Ta zares zanimiva predavanja so skupno organizirali: Delavska univerza v Trbovljah, Kmetijska zadruga Trbovlje in Komisija za rastlinsko zaščito pri ObLO Trbovlje.

Da bi podobna koristna in

potrebna predavanja lahko redno organizirali, je bila na tem zborovanju sprožena zamisel, da bi ustanovili za vse tri zasavske občine skupno Hortikulturno društvo, kakšne imajo že v vseh naprednejših okoliših v Sloveniji. T. B.

Veliko delo

Govorili so, da »Zadruga radost ob pomladi« ne dela. Govorili so celo, da je bilo treba po lanskoletnem občnem zboru nekajkrat sklicati člane odbora, da je bila seja sklepčna in da so si člani odbora porazdelili dolžnosti. Janez je tedaj postal predsednik, Feliks tajnik in Gašper blagajnik; Peregrin pa je postal predsednik nadzornega odbora.

Meseč so tekli. Da bi lahko »Zadruga ob pomladi« v letnem poročilu več napisala o delu, je priredila društveni izlet na Zali grič. Zakdali so štiri prašiče in kupili pet sodov vina. Bilo je »lepo«. Povsod se je cedila mast in od miz je teklo vino. Zataknilo se je pri četrtem sodu, ki so ga udeleženci izleta komaj še zmogli spiti. Ko so že pojemale moči, so se dogovorili, da bodo peti sod prihranili za boljše čase.

Spet so tekli meseci. Minilo je že leto. Napočil je čas, ko je bilo treba sklicati občni zbor »Zadruga radost ob pomladi«. Odbor se je sestal in se dogovoril o sklicu občnega zbora.

Napočil je težko pričakovani dan. Predsednik Janez je tri dni pred občnim zborom hodil gor in dol po stanovanju in iz beležnice bral referat. Tajnik Feliks je zbiral vse mogoče statistične podatke o članstvu, blagajnik Gašper pa je računal in računal. Le predsednik nadzornega odbora Peregrin je hodil dobre volje naokoli.

»Tovariši! Otvorjam občni zbor »Zadruga radost ob pomladi«, je začel predsednik Janez na občnem zboru. »Naša organizacija šteje zdaj 333 članov, od tega jih živi sedem v Ozki ulici, trije v Debelem domu in 323 v Zahribju. 200 jih nosi srajce številka 43, 133 pa čevlje številka 44. Pet članov nosi klobuke po modri, eden pa celo elastični srajco »SIK.«

Čeprav je v trboveljski komunij že nad 3.000 otrok, ne moremo reči, da je vsaj v enem delu komunije urejeno sodobno otroško igrišče. O načrtu, da bi v Zgornjih Trbovljah zgradili stanovanjski iz hišnega sveta 80 lepo in sodobno otroško igrišče, sva se minuli petek pomenkovali s predsednikom tega hišnega sveta, Stanetom KOSCEM.

Kdo je dal zamisel za zgraditev otroškega igrišča?

»Za gradnjo smo se odločili zaradi dejstva, da so bila doslej edino otroško igrišče dvorišča in ceste, tako da se vsi bojimo, da bo prišlo nekega dne do najhujšega... Približno 120 otrok iz našega naselja, ostalih dveh hiš in Kovinarskega naselja se mimo tega igra tudi po skladovnicah gradbenega losa, lasti SGP »Zasavje« in na lesnem skladišču.

Zamisel za gradnjo otroškega igrišča je dala stanovanjska skupnost Trbovlje II. Že lani smo imeli prvi skupni sestanek. Na njem smo sklenili, da bomo spomladi začeli z delom.

»In kje naj bi bilo igrišče?«

»Na tako imenovani Dolinškovi ledenici. Načrte zanj že imamo, ObLO je pa že lani odobril tudi lokacijo. Z deli bomo začeli takoj, ko bo to dopuščalo vreme. Dogovorili smo se, da moramo izročiti igrišče svojememu namenu za 1. maja.«

»Kje boste dobili potrebna sredstva in koliko jih bo treba?«

»Menimo, da bomo potrebovali okoli 500.000 din. Dvesto tisoč dinarjev nam je že zagotovila stanovanjska skupnost, upamo pa da nam bo izdatno pomagala STT ter ObZ DPM. Vsa dela bodo opravili prostovoljno prebivalci našega naselja; upamo pa, da nam bodo pomagali tudi stanovanjski Kovinarskega naselja. Igrišče bo res samo za otro-



ke, zgradili bomo pa gugalnico, peskovnik, tobogan, vrtljak in drugo. Poudaril bi še, da pričakujemo, da nam bosta pomagala tudi delovna kolektiva Cementarne ter Elektrarne.

Upam tudi, da bodo šoferji pazljivi, saj bodo morali otroci prečkati dokaj prometno cesto, da ne bo prišlo do nesreče. Stanovanjski smo se dogovorili, da bomo otroke seznanjali z osnovnimi cestno-prometnimi predpisi ter da jih bomo izmenično nadzorovali na igrišču.

-js-

Udeleženci občnega zbora so zaploskali. Poročala sta še tajnik Feliks in blagajnik Gašper. Spet je bilo slišati ploskanje.

Začela se je razprava. Govorila sta le dva člana »Zadruga radost ob pomladi«. Eden bolj rahlo, drugi pa močneje »vinsko utrujen«. Ta drugi ni bil nihče drug kot Zoran Tišina, ki je tudi odločno postavil vprašanje, koliko članov »Zadruga radost ob pomladi«, ki imajo neprecenljive izkušnje za vse delo, zavzema vodilna mesta v kraju. Predsednik Janez mu je odgovarjal. Toda Zoran Tišina je vpraševal še kar naprej, in bi tudi še, če ga ne bi prekinil predsednik nadzornega odbora Peregrin.

Peregrin je veselega obraza poročal, da je nadzorni odbor pregledal poslovanje, da je ugotovil, da je imel odbor v zadnji mandatni dobi 111 sej, in da se vse postavke v blagajniški knjigi ujemajo s prilogami. »Saldo v blagajni znaša na dan 30. februarja 1963 dinarjev 999. Ostalo pa je še sod vina, ki ga nismo spili na Zalem griču. Predlagam, da vino izpijemo, da ga ne bo treba vnašati kot dobroimetje v blagajniško knjigo!«

Člani »Zadruga radost ob pomladi« so zaploskali. In občni zbor je bil tako končan.

V prostor so prinesli sod vina. Predsednik nadzornega odbora Peregrin si je nataknil bele rokavice in zabil v sod pipo. Začelo je teči vino. Kozarci so potrkovali drug ob drugega. In člani »Zadruga radost ob pomladi« tudi. Še dolgo v noč.

Člani »Zadruga radost ob pomladi« so opravili VELIKO DELO!

P. s.: Podobnost s kakršnim koli občnim zborom prejšnji teden v Zasavju je povsem slučajna!

PREBERITE TUDI TO!

Spodnja Sava - važen vir električne energije

Po zlomu okupatorskih sil je začela nova socialistična Jugoslavija obnavljati porušeno domovino. Najprej je bilo treba misliti na stanovanja in zagotoviti prehrano, obnoviti šole, razne komunikacije in druge objekte.

Toda še važnejša naloga je bila skrb za gospodarski napredek, za razvoj teže bazične industrije, ki je predvojna Jugoslavija skoro ni imela. Misliti je bilo treba na gospodarsko osamosvojitve, na razvoj nacionalnega gospodarstva, na izkoriščanje neizmerne naravnega bogastva, ki je bilo do tedaj neizkoriščeno ali pa so ga izkoriščali tujci.

Kot ena najnujnejših nalog takoj po osvoboditvi je bila zagotoviti našemu gospodarstvu tiste osnovne pogoje oziroma podlage za razvoj brez katerih moderno gospodarstvo ne more obstajati niti se razvijati dalje. Poleg surovinske baze, kvalitetne delovne sile, tovarn, komunikacij in drugih naprav, je najnujnejša pogonska energija. Najvažnejša za vsako gospodarstvo je danes električna energija, poleg ostalih virov, kot so to premog, nafta, plin in končno tudi atomska energija.

Razumljivi so zato napor nove Jugoslavije za zagotovitev zadostnih količin zlasti električne energije gospodarstvu in drugim potrošnikom.

Slovenija je imela pred vojno eno samo večjo hidroelektrarno (HE) in sicer Fala na Dravi, last švicarskega kapitala. Vse ostale hidro- in termoelektrarne (TE) so bile manjše, večina industrijske, med seboj nepovezane, le nekaj jih je bilo v javnih rokah. Te so največkrat oskrbovale večja mesta. Iz tega vzroka je doživel samo Maribor močnejši industrijski razvoj, ker je dajala Fala dovolj cene električne energije na razpolago industriji.

Vodne sile predstavljajo enega najvažnejših in mnogokrat tudi najcenejših virov električne energije. Slovenija kot gorata, predalpska dežela, je bogata na vodnih silah, saj znaša njen gospodarsko izkoristljiv potencial okrog 6,5 milijard kWh letno pri instalirani moči približno 900.000 kW.

Koncem leta 1962 je imela Slovenija zgrajenih 10 večjih hidroelektrarn s skupno močjo 360.420 kW ter 19 manjših javnih HE skupne moči 14.528 kW, skupno torej 374.948 kW instalirane moči. Manjše industrijske hidroelektrarne pri tem niso upoštevane. Skupna moč vseh termoelektrarn pa je tedaj znašala 228.520 kW.

Skupna moč vseh javnih hidro- in termoelektrarn pa znaša sedaj 603.468 kW instalirane moči in je približno osemkrat večja od stanja leta 1945.

Isto sliko dobimo, če primerjamo porast proizvodnje. Leta 1946 smo proizvedli v vseh javnih HE in TE 357 milijonov kWh, leta 1950 že 824 milijonov, leta 1955 1.395 milijonov kWh, leta 1960 pa je proizvodnja narasla že na 2.426 milijonov kWh. V letu 1962 pa je bila proizvodnja vseh javnih elektrarn v Sloveniji že 3 milijarde kWh. Napram letu 1946 je porast 8,4 kraten.

Pred vojno so napajale posamezne elektrarne večinoma ožja področja, bile so med seboj izolirane. Posamezne električne družbe, kot na primer Fala, pa so šle za dal-

novodi tudi drugim (Celje, Laško), hoteč si tako zagotoviti monopolni položaj v preskrbi za električno energijo in kontrolirati tako razvoj industrije in ga usmerjati po svojih interesih. Zato je že tedaj nastala velika borba za tržišča, pri čemer so bivše Kranjske deželne elektrarne odigrale veliko vlogo pri zaščiti nacionalnih interesov.

Znano je, da je Drava hrbtenica naše vodne energije in da smo do sedaj zgradili oz. dogradili poleg Fale še 5 velikih hidroelektrarn, in to Dravograd, Vuzenico, Vuhred, Ožbalt in Mariborski otok. Ze sedaj da 6 hidroelektrarn na gor. Dravi med Dravogradom in Mariborom letno 1405,7 milijonov kWh (1961) pri instalirani moči 276.500 kW, ali okrog 47,8 % vse proizvedene energije.

Soča prispeva letno okrog 273 milijonov kWh (1961), v odstotkih 9,2 %, Sava pa 183 milijonov kWh (1961), v odstotkih izraženo 6,2 %.

Vse slovenske termoelektrarne so proizvedle v l. 1961 1090 milijonov kWh ali 37 % vse proizvedene električne energije. Vsi proizvodni viri električne energije v Sloveniji so medsebojno povezani večinoma preko 110 kV daljnovodov in transformatorskih postaj v enotni energetski sistem, ki je popolnoma vključen v jugoslovansko mrežo, katere glavne prenosne linije imajo že napetost 220 kV. Ta povezava Slovenije z ostalimi energetskimi bazami v Jugoslaviji omogoča stalno izmenjavo električne energije. V glavnem odnosa Slovenija energijo poleg iz Splita, kasneje še HE Trebišnjica in HE Senj).

Termoelektrarne obratujejo po potrebi.

IN BODOČE POTREBE?

Znano je, da v industrijsko razvitih državah poraba električne energije nenehno

narašča in sicer se računa z letnim porastom potrošnje za 7 %, kar da podvojitev v 10 letih. V državah pa, ki so šele v fazi intenzivnega industrijskega razvoja, kot je Jugoslavija, pa je ta porast še znatno višji. Po specifični porabi električne energije na prebivalca na leto, ki je važno merilo stopnje industrijskega razvoja in življenjskega standarda, je Jugoslavija še zelo nizko. Če primerjamo te podatke za leto 1960, vidimo, da znaša ta poraba v Sloveniji 1295, v Avstriji 1640, v Franciji 1430, Grčiji 233, Italiji 966, Norveški 8579, Švedski 3921, Svici 2925, Sovjetski zvezi 1192, povprečno v Evropi 1450, v ZDA 4290, na vsem svetu 770 kWh letno na prebivalca. Nižjo proizvodnjo kot Jugoslavija imajo v Evropi samo še Bolgarija 235, Grčija 233, Portugalska 307, Romunija 338 ter Turčija 87. Ti podatki nam kažejo, da bo v Jugoslaviji potrebno še dosti naporov, da bomo dohitieli industrijsko razvitejše države tako na Zapadu kot tudi na Vzhodu. Ravno vzhodne države vlagajo ogromna sredstva za nenehno večanje svojega energetskega potenciala. Slovenija je trenutno precej nad jugoslovanskim povprečjem, toda ta razlika se vsako leto manjša in je zato pravilno, da pri primerjavi s sosednjimi državami gledamo jugoslovansko povprečje.

Naši energetiki stalno analizirajo konsum električne energije in to pri industriji in ostalih gospodarskih panogah kot tudi malodjem v gospodinjstvu. Na podlagi rezultatov teh analiz in podatkov planiranega razvoja in porasta našega gospodarstva ugotavljajo tako energetska ugotavljanja potrebe po električni energiji za posamezna obdobja. Tako računajo za obdobje 1962-1970 z letnim naraščanjem potreb po električni energiji v višini 11 %, tako da bo znašal predvideni primanjkljaj v slovenskem omrežju leta 1965 okrog 600 milijonov kWh letno, l. 1970

vršene so bile številne izmere terena. Vsa ta dela so opravili v glavnem Geološki zavod v Ljubljani, Hidrometeorološki zavod LRS, Geodetski zavod v Ljubljani in Mariboru in druga podjetja. Inženirski biro Elektroprojekt v Ljubljani, s podružnico v Mariboru, pa je izdelal številno dokumentacijo za energetske izbire posameznih dotokov v obliki Osnovnih energetskih projektov ter investicijske programe in idejnih projekte za posamezne energetske stopnje. Tako so izdelani Osnovni energetski projekti za Srednjo Dravo med Mariborom in Ormožem, za Savo s pritoki, za Sočo, v zaključni fazi pa tudi za Muro.

Znano je, da pripravljajo Elektrogospodarska skupnost Slovenije dokumentacijo za nadaljnjo gradnjo elektroenergetskih proizvodnih objektov in prenosne mreže. To je tudi ena osnovnih nalog ELES-a. Z ustanavljanjem velikih bazenskih proizvodnih podjetij na posameznih rečnih sistemih, kot so to dravske, soške in v bližnji bodočnosti verjetno tudi savske elektrarne, prehaja delo skrb za razširjeno reprodukcijo tudi na ta področja.

Izvršena so bila obsežna geološko-raziskovalna dela, obdelana je bila hidrologija za posamezne vodotoke. Iz-

na vseh treh glavni reki Slovenije (Dravi, Savi, Soči) poleg tega pa še projekta akumulacijski Planina na Reki. Osnovni projekti Slovenije izda letno do 250 milijonov din za raziskovalna in projektirna dela in projektiranje novih hidroelektrarn. Ker je energetski sistem tesno povezan s celotnim jugoslovanskim omrežjem visoke napetosti, ga je treba obravnavati skladno z razvojem in potrebami celotnega jugoslovanskega energetskega sistema. Zato se namreč intenzivno izmenjuje energija med posameznimi energetskimi bazami zlasti za pokrivanje sezonskih primanjkljajev daljšega obdobja. Ta iz-

menjava se bo v bodoče še povečevala. Zato se lahko primerja in izbira nove objekte, ki naj se zgrade v določenem obdobju, skladno in po enotnih kriterijih za celo področje FLRJ.

V ta namen je imenovala Skupnost jugoslov. elektro-gospodarstva (JUGEL) v Beogradu posebno koordinacijsko komisijo z nalogo, da do 15. junija 1963 pripravi vso potrebno dokumentacijo, na podlagi katere bo možno objektivno in v skladu z vsemi obdelanimi tehničnimi in ekonomskimi kriteriji izbrati energetske objekte, ki privedejo v poštev za izgradnjo do leta 1970. Pri dosedanjih odločitvah so bili večinoma odločilni samo specifični pokazatelji, kot so cena energije Din/kWh (letni stroški), nadalje specifične investicije

Din/kWh in Din/kWh. Kvaliteta električne energije (pretočna, vršna, sezonsko-akumulacijska) in dodatni stroški prenosa do konzumnega področja ter rok izgradnje niso bili dovolj upoštevani. Sedaj bodo upoštevani tudi ti momenti pri izbiri objektov za bližnjo izgradnjo. Še eno moment bo odigral določeno vlogo: dosedaj je imel investitor interes prikazati v investicijskem elaboratu čim nižje stroške za izgradnjo objekta, četudi vede nerealne, saj je praksa pokazala, da je že kako, malo lažje ali težje, dobil dodatna sredstva za takozvane »prekoračitve«, ki so večkrat dosegle tudi faktorično preko 2. Po novih zveznih predpisih pa bo moral bodoči investitor prispevati za hidroelektrarne 10 % iz lastnih sredstev, za termo-

elektrarne znaša lastna udeležba obvezno 30 %, poleg tega pa bo moral investitor sam prevzeti tudi vse eventualne prekoračitve na svoje breme raznih špekulacij pri tem koncu.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije se udeležuje natečaja JUGEL-a z naslednjimi objekti:

	Višina instal. MW	Srednja let. proiz. GWh	Invest. v milijardah din
1. Energetski sistem Srednja Drava - stopnja SD 1 (Borl)	125	661	17,4
- stopnja SD 2 (Ormož)	110	697	19,1
2. HE Trnovo na Soči z veliko bovško akumulacijo	140	430	20,9
3. Spodnjėsavski energetski sistem	151	909	25,0
4. Termoelektrarna Trbovlje II. faza	115	660	9,8
5. Termoelektrarna Šoštanj II. faza	300	1.750	26,7

Vsak izmed teh objektov ima svoje posebne tehnične in ekonomske karakteristike.

Srednjedravske stopnje sta zaključna objekta na Dravi. Dravska energija je brez dvoma najcenejša v LRS, glavne vode prihajajo poleti iz sipskega povodja, ko je v dinarskem sistemu suša. Obe stopnji bosta kanalski - derivacijski s poglobljenim spodnjim kanalom, s tem je omogočena velika koncentracija pada. Elektrarni sta sicer pretočne značaja, cela dravska veriga pa omogoča vožnjo v verigi po sistemu pretočne akumulacije.

Akumulacijska hidroelektrarna Trnovo na Soči ima izredno velik akumulacijski bazen - bovško jezero - ki bo omogočil sezonsko izravnavo odtoka soških voda. Stopnja bo derivacijska in bo njena proizvedena energija izredno dragocena v slovenskem oziroma jugoslovanskem merilu za ves zapadni jugoslovanski energetski sistem.

Termoelektrarni Trbovlje in Šoštanj bosta koristili odpadni premogov prah zasavskega oziroma šaleškega premogovnega bazena in bosta prevzeli kritje osnovne energije v obteženem diagramu zapadnega sistema.

Spodnjėsavski energetski sistem tvori verigo sedmih hidroelektrarn na odseku Save med Litijo in Krškimi. Stopnje so razporejene v dveh odsekih in tvorijo gornjo skupino hidroelektrarn Renke, Trbovlje in Suhadol, spodnji odsek pod Zidanim mostom pa tvorijo štiri stopnje imenovane Vrhovno, Boštanj, Blanca in Krško.

Za gornji odsek je značilna ozka dolina Save s strmimi bregovi in večinoma skalnato podlago že na površini.

Investicijski izgradnji bo s tem konec.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije se udeležuje natečaja JUGEL-a z naslednjimi objekti:

	Višina instal. MW	Srednja let. proiz. GWh	Invest. v milijardah din
1. Energetski sistem Srednja Drava - stopnja SD 1 (Borl)	125	661	17,4
- stopnja SD 2 (Ormož)	110	697	19,1
2. HE Trnovo na Soči z veliko bovško akumulacijo	140	430	20,9
3. Spodnjėsavski energetski sistem	151	909	25,0
4. Termoelektrarna Trbovlje II. faza	115	660	9,8
5. Termoelektrarna Šoštanj II. faza	300	1.750	26,7

Vsak izmed teh objektov ima svoje posebne tehnične in ekonomske karakteristike.

Srednjedravske stopnje sta zaključna objekta na Dravi. Dravska energija je brez dvoma najcenejša v LRS, glavne vode prihajajo poleti iz sipskega povodja, ko je v dinarskem sistemu suša. Obe stopnji bosta kanalski - derivacijski s poglobljenim spodnjim kanalom, s tem je omogočena velika koncentracija pada. Elektrarni sta sicer pretočne značaja, cela dravska veriga pa omogoča vožnjo v verigi po sistemu pretočne akumulacije.

Akumulacijska hidroelektrarna Trnovo na Soči ima izredno velik akumulacijski bazen - bovško jezero - ki bo omogočil sezonsko izravnavo odtoka soških voda. Stopnja bo derivacijska in bo njena proizvedena energija izredno dragocena v slovenskem oziroma jugoslovanskem merilu za ves zapadni jugoslovanski energetski sistem.

Termoelektrarni Trbovlje in Šoštanj bosta koristili odpadni premogov prah zasavskega oziroma šaleškega premogovnega bazena in bosta prevzeli kritje osnovne energije v obteženem diagramu zapadnega sistema.

Za gornji odsek je značilna ozka dolina Save s strmimi bregovi in večinoma skalnato podlago že na površini.

V območju spodnjega odseka se dolina precej razširi, dno doline je pokrito s 6 do 10 m debelo plastjo aluvialnega grda.

Geološke prilike so vzdolž vsega obravnavanega odseka zelo ugodne. Na počlani geološkega kartiranja in geološko-raziskovalnih del z globlinskim vrtnjenjem smo ugotovili, da leži vodonepropustna podlaga iz karbonskih skrilavcev ali dolomitov povsod v globini od 6 do 10 m in bodo razmere za temeljenje zato zelo ugodne. Tudi za tesnitvena dela, tako za jezo-vne naprave kot za ostale objekte ne bo posebnih težav pri izvedbi.

Sava ima v tem odseku razmeroma še velik specifični padec, kar omogoča še priložno ugodno energ. izrabo razpoložljivega pada z elektrarnami z malim padcem. Na splošno so take nizkotlačne stopnje neekonomske, ker običajno zahtevajo težko in drago fundacijo in velika tesnitvena dela.

Iz teh in iz drugih vzrokov je ELES odločil, da bo zgradil vrsto elektrarn najprej na tem odseku Save. V letih 1958 - 1961 smo izvršili sistematično izmero Save na odseku med Litijo in Krškimi. Izvršena so bila prevzeli kritje osnovne energije v obteženem diagramu zapadnega sistema.

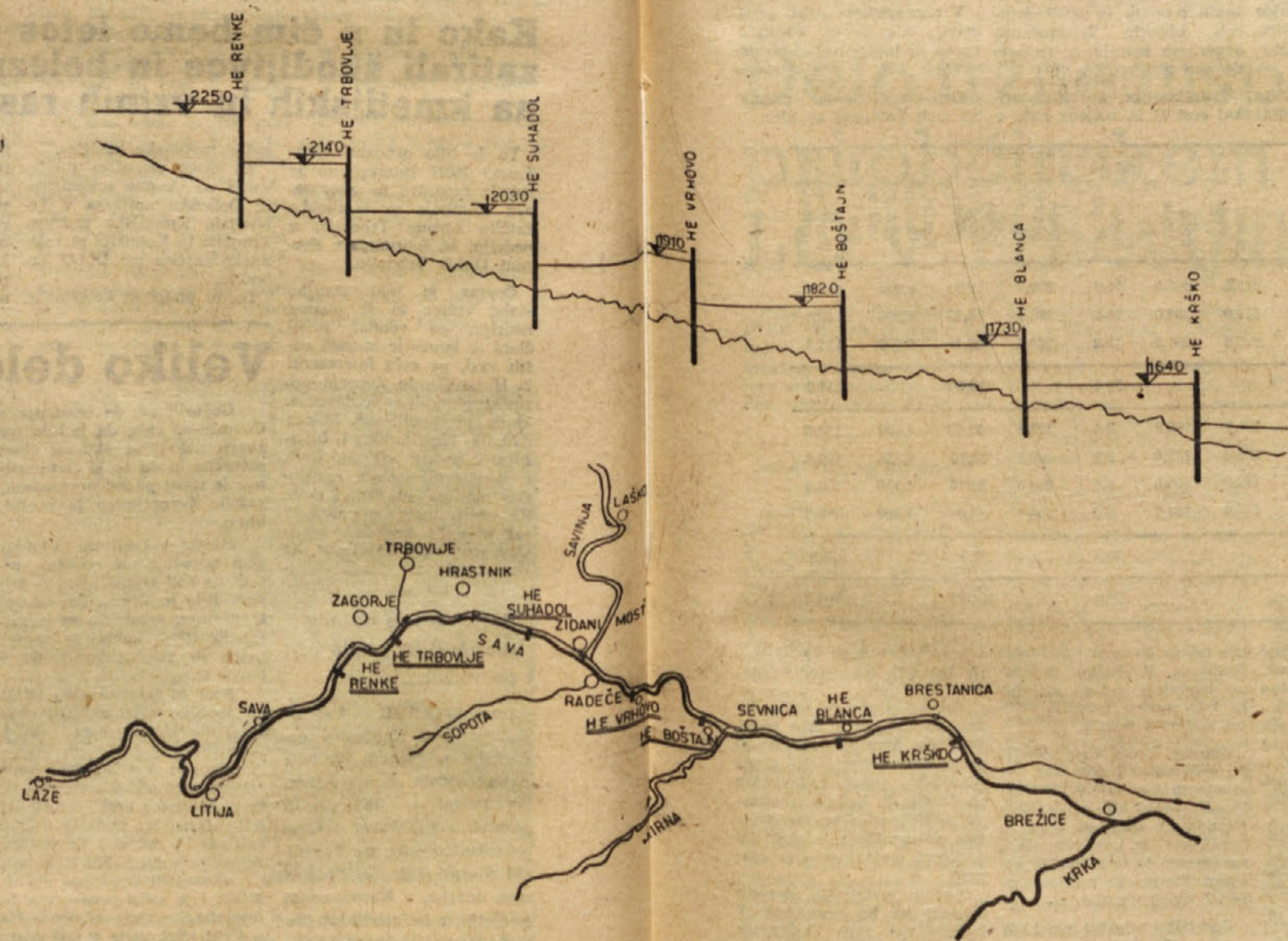
Spodnjėsavski energetski sistem tvori verigo sedmih hidroelektrarn na odseku Save med Litijo in Krškimi. Stopnje so razporejene v dveh odsekih in tvorijo gornjo skupino hidroelektrarn Renke, Trbovlje in Suhadol, spodnji odsek pod Zidanim mostom pa tvorijo štiri stopnje imenovane Vrhovno, Boštanj, Blanca in Krško.

Za gornji odsek je značilna ozka dolina Save s strmimi bregovi in večinoma skalnato podlago že na površini.

V območju spodnjega odseka se dolina precej razširi, dno doline je pokrito s 6 do 10 m debelo plastjo aluvialnega grda.

Geološke prilike so vzdolž vsega obravnavanega odseka zelo ugodne. Na počlani geološkega kartiranja in geološko-raziskovalnih del z globlinskim vrtnjenjem smo ugotovili, da leži vodonepropustna podlaga iz karbonskih skrilavcev ali dolomitov povsod v globini od 6 do 10 m in bodo razmere za temeljenje zato zelo ugodne. Tudi za tesnitvena dela, tako za jezo-vne naprave kot za ostale objekte ne bo posebnih težav pri izvedbi.

SITUACIJA IN PODOLŽNI PROFIL SPODNJESAVSKEGA ENERGETSKEGA SISTEMA



Spodnja Sava - važen vir električne energije

(Nadaljevanje z 9. strani)

lovega predračuna, da bi bili bolj sigurno zajeti vsi stroški pri sami izgradnji.

Ker je po določilih Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov, ki je bil objavljen v Ur. l. FLRJ številka 45/61, pristojen za sprejem investicijskega elaborata delavski svet podjetja, je bil nato ta elaborat predložen v razpravo delavskim svetom podjetij: Elektrarna Medvode, Elektrarna Sava - Kranj in Elektrarna Moste, to pa zato, ker trenutno v okviru Elektrogospodarske skupnosti Slovenije še ne obstaja enotno proizvodno podjetje za celo Savo. Dne 15. 2. 1963 je bila najprej organizirana skupna seja vseh treh delavskih svetov, kjer so projektanti in predstavniki ELES-a tolmačili članom delavskih svetov vso problematiko predloženega investicijskega elaborata za Spodnje-savsko energetski sistem, ter dajali potrebna pojasnila na številna vprašanja posameznih članov delavskih svetov. Pri tem se je pokazalo, s kakšnim velikim interesom spremljajo prizadeti delavski sveti vprašanje nadaljnje izgradnje hidroelektrarn na Savi, ki bodo po zgraditvi tvorile važen člen v proizvodnji hidroenergije v Sloveniji. Nato pa so delavski sveti zasedali ločeno na sejah ter vsi trije brez pridržka sprejeli zaključno poročilo revizijske komisije ter potrdili tudi formalni sklep o sprejetju investicijskega pro-

grama, kakor določa to 12. čl. preje omenjenega Temeljnega zakona.

S tem je dobila revizija tega elaborata tudi formalno potrdilo in uradni zapisniki o sprejetju investicijskega programa po vseh treh delavskih svetih so bili še istega večera odposlani v Beograd Koordinacijski komisiji pri JUGEL-u.

Kot že omenjeno tvori Spodnje-savski energetski sistem verigo sedmih hidroelektrarn. Lega posameznih objektov in višinska situacija je razvidna iz eklee.

Povprečni padec stopenj v zgornjem odseku znaša 11 m, za spodnji odsek pa komaj 9 m. Zaradi tega bodo to rečne elektrarne z nizkim padcem klasične izvedbe, kjer sta jezovna naprava in strojnica v istem profilu. Jezovna naprava bo opremljena s segmentnimi zapornicami srednje razpeta, ki so v zadnjih 10 letih zaradi svoje ekonomičnosti in specifično manjše porabe jekla popolnoma izpodrinile nekdanjo klasično izvedbo sistema MAN z dvojnimi tablam. Tu je treba še omeniti, da se je Inštitut za metalne konstrukcije izredno poglobil v čim bolj ekonomsko rešitev teh zapornic in da je prihranil najmanj 35% prvotno predvidenih tež z uporabo sodobnih sodobnih konstrukcij. Tudi zapore v spodnji in zgornji vodi tako pretočnih polj kot turbinskih vtokov in iztokov so predvidene prvič v Jugoslaviji z uporabo lahkih aluminijastih va-

ljanih profilov. Ta izvedba je že čisto v uporabi v industrijsko naprednih državah in je tudi pri nas tembolj opravičljiva, ker jih bo naša industrija lahko izdelovala z obstoječimi napravami; aluminija pa imamo tudi dovolj na razpolago.

Strojnica bo klasične izvedbe s po dvema agregatoma. Pri Spodnje-savski verigi nameravajo vgraditi prvič v Jugoslaviji moderne cevne turbine v jaškasti oziroma hruškasti izvedbi, odvisno od tega koliko bo naša industrija sposobna dobaviti take stroje. Potrebne študije za to se izvajajo že sedaj in je naša tovarna turbinskih strojev Litostroj pokazala mnogo razumevanja za osvojitve produkcije te vrste modernih turbin, ki so zlasti ekonomične in uporabljive pri stopenjah z nizkim padcem. Možna je seveda tudi uporaba klasičnih Kaplanovih turbin z vertikalno osjo, ki pa v ekonomskem in tehničnem oziru nekoliko zaostajajo za modernejšimi cevniimi turbinami. Posebno za zgornji odsek verige med Litiijo in Zidan'm mostom je uporaba cevniih turbin najugodnejša, ker zahteva taka izvedba strojnico z manjšo konstruktivno širino. Dolina Save pa je ravno v tem odseku zelo ozka.

Ker smo morali pri projektiranju teh elektrarn stremeti

za čim večjim znižanjem stroškov v vseh ozirih, smo napravili korak dalje tudi pri vprašanju odvajanja visokih voda preko jezovnih naprav. Če smo na primer pri gornjedravnih stopnjah dimenzionirali pretočne naprave na sigurno odvajanje 4000 do 5000 letnih visokih vod, smo na tem odseku Save te pogoje bistveno ublažili, kot je to praviša tudi v zmanjšanem svetu. Pri teh savskih stopnjah so pretočne naprave dimenzionirane za odvajanje 50-letne visoke vode pod kriterijem, da je eno zapornično polje blokirano oziroma za odvajanje 200-letne visoke vode, če so vsa pretočna polja v funkciji. Zato se v tem primeru dopušča dodatna superzajezba, ki pa pri naši verigi ne bo nikjer presešla višine 80 cm nad normalno koto zajezitve in tudi v tem izjemnem katastrofalnem primeru ne bo voda nikjer poplavila obstoječe železniške proge niti obstoječih oziroma rekonstruiranih cestnih komunikacij.

Zelo ugodno je pri vseh sedmih akumulacijskih bazenih, da ne potopimo praktično nobenih objektov in naprav. Zavarovati bo treba le železniško progo na omejenih odsekih in rekonstruirati objekte železniškega spodnjega ustroja, ki pridejo deloma pod vodo.

Potrebno bo nadvišati nekaj cest II in nižjega reda v

skupni dolžini nekaj nad 2 km, kar ne bo terjalo dosti stroškov, niti ne bo kakšnih tehničnih problemov.

Zasavska cesta, ki je trenutno v gradnji, pa že upošteva predvidene zajezitve, saj smo bili stalno v kontaktu s projektanti te cestne zveze. Nasprotno bo ta nova cestna zveza bistveno olajšala gradnjo hidroelektrarn v prvem gornjem odseku, saj poteka cestna trasa tik mimo jezovnih naprav.

Ker je odnos stroškov med gradbenimi deli in elektro-strojno opremo zelo neugoden za elektrarne z nizkim padcem, saj znašajo stroški elektro-strojne opreme preko 60% celokupnih stroškov, je moral posvetiti projektant glavno pozornost ravno vsem možnostim poenostavljenja in s tem pocenitve elektro-strojne opreme. Zato bomo pri teh stopenjah marsikaj poenostavili, kar bo tem lažje, ker bodo po moči to majhne odličnice in zato izpad enega stroja praktično ne bo zaznaven v mreži.

Vse elektrarne bodo na najenostavnejši način priključene na 110 kV mrežo preko ustreznih naprav.

V energetskem oziru predstavlja cela veriga pogonske enote in lahko tretiramo vsi stopnje kot eno elektrarno

Osnovni tehnični podatki za vseh 7 stopenj so tile:

Stopnja	Naziv stopnje	Kota zgor. vode	spod. vode	Padec H (m)	Instal. pretok Q_i (m ³ /s)	Instal. moč N_i (MW)	Korist. volumen baz. pri zniž. za 1 m V_k (dm ³)	Proizvodnja (GWh)
1.	Renke	225,0	215,0	10,0	220,0	18,45	0,900	109,8
2.	Trbovlje	214,0	204,0	10,0	220,0	18,45	0,920	110,8
3.	Suhadol	203,0	191,0	12,0	220,0	22,15	0,950	134,3
1. odsek				32,0		59,05		354,9
4.	Vrhovo	191,0	182,0	9,0	300,0	22,70	0,950	133,6
5.	Boštanj	182,0	173,0	9,0	300,0	22,70	0,950	135,2
6.	Blanca	173,0	164,0	9,0	300,0	22,70	1,150	136,6
7.	Krško	164,0	154,5	9,5	300,0	23,9	1,000	148,6
2. odsek				36,5		92,0		554,0
SKUPNO				68,5		151,05		908,9

Instalirana voda za 3 stopnje gornjega odseka je 220 m³/sek, kar predstavlja 1,15 kratno srednjo letno vodo v vodomernem profilu Litiija. Za drugi odsek pa je instalirana vodna količina 300 m³/sek, kar znaša 1,25 kratno srednjo letno vodo v vodomernem profilu Radeče.

Rok izgradnje za posamezne savske stopnje je predviden na dve in pol leti. Pri tem pa je nujno, če hočemo graditi te elektrarne poceni, da se gradnja posameznih stopenj časovno prekriva za določeno gradbeno dobo, kar bo šele omogočilo vse prednosti grad-

nje celega sistema tipiziranih elektrarn. V slučaju forstrane izgradnje celega sistema bi bilo možno zgraditi celoten sistem v 6 letih.

Skupne investicije znašajo po zaključkih revizijske komisije in po deloma popravljenih pozicijah predračuna 25 milijard din, od tega ca 10 milijard za gradbena dela, za opremo in montažo 14 milijard din in za ostale stroške 1 milijardo din.

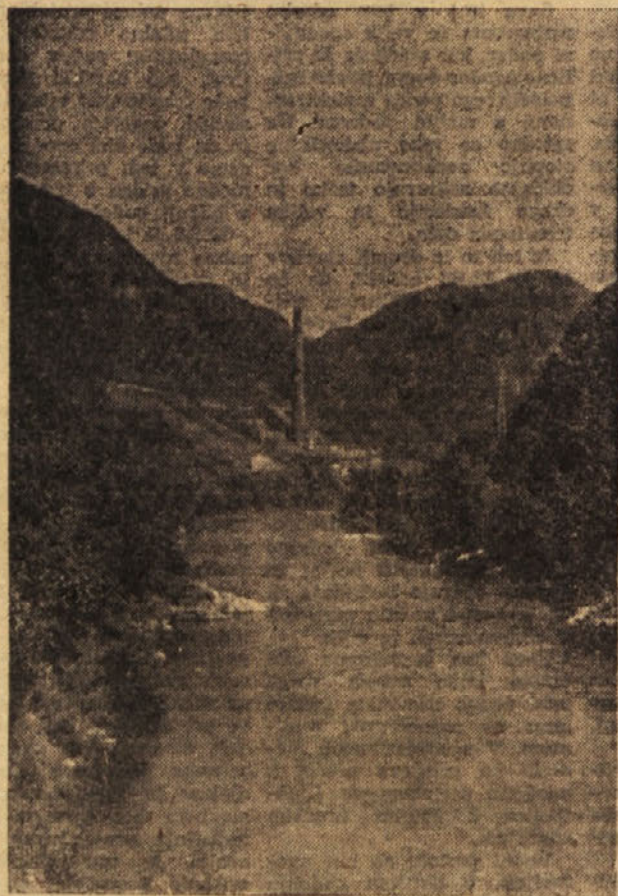
Specifični stroški na 1 kW znašajo 166.000 din, stroški na 1 kWh din 27.600, letni stroški na 1 kWh pa približno

din 2,60, kar je za okrog 30% dražje kot pri srednjedravnih stopnjah.

Polno veljavo pa bodo dobile te elektrarne šele tedaj, ko bodo zgrajene nad njimi predvidene akumulacije, zlasti planinska, poleg radovljiške in drugih, ki bodo z izravnava savskih voda znatno dvignile ekonomsko in energetsko vrednost spodnje-savskih stopenj.

Študiju nadaljnjih savskih stopenj pa bo posvečena v bodoče vsa skrb Elektrogospodarske skupnosti Slovenije.

Ing. Franc BOLTEZAR



Termoelektrarna Trbovlje

Uveljaviti in okrepiti službo družbenega knjigovodstva

Na zadnji občinski konferenci organizacije SZDL zagorske občine, na seji obeh zborov občinskega LO, na skupni plenarni seji občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta ter na seji zbora proizvajalcev pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi so poudarili nujnost, da se služba družbenega knjigovodstva v Zagorju ob Savi bistveno okrepi.

V nekaterih gospodarskih organizacijah na področju zagorske občine so v zadnjih dveh letih opazili vrsto pomanjkljivosti, ki so bistveno vplivale na nadaljnji razvoj zagorskega gospodarstva. Tem pomanjkljivostim je botrovala vrsta subjektivnih slabosti, ki bi jih pa bilo mogoče pravočasno odpraviti, če bi služba družbenega knjigovodstva ob pravem času na to opozorila.

Občinski ljudski odbori nimajo več zakonskih osnov, da bi odredili finančne preglede gospodarskih organizacij (ponekod v Zasavju se tega še vedno poslužujejo, čeprav ves postopek ni zakonit). Ker pa tudi službe družbenega knjigovodstva vselej pravočasno ne opozarjajo na določene subjektivne slabosti, nastaja vrsta težav, med katerimi izhaja tudi ena od najbistvenejših — stanja nekaterih gospodarskih organizacij niso realno prikazana in kot taka zavajajo, tako občinske ljudske odbore in druge organe. Gre pa še za vrsto drugih nepravilnosti.

Vsekakor bo treba v prihodnje v Zagorju ob Savi prvenstveno okrepiti in bolj uveljaviti službo družbenega knjigovodstva, hkrati pa tudi bistveno izboljšati delo tega važnega organa družbenega nadzora. Seveda bo pa treba vzporedno s tem tudi mnogo bolj krepiti vlogo organov delavskega samoupravljanja, da bi namreč bili sposobni preprečevati kakršne koli poizkuse nepravilnega gospodarjenja v posameznih gospodarskih organizacijah in zavajanja posameznih organov z neresničnimi podatki.

(ma)

STT v letu 1962

Delovni kolektiv Strojne tovarne iz Trbovelj je lani posloval po sistemu ekonomskih enot. Tako je vsaka ekonomska enota obračunavala vloženo delo s polno ceno v obračunu proizvodnje po izdelanih nalogih. Glede na obstoječe kapacitete ter izdelan plan proizvodnje za I. polletje so dobivale ekonomske enote dokaj enakomerne zadolžitve, kar je omogočalo, da so le-te dosegale zadovoljive rezultate, ki so služili kot kriterij nagrajevanja.

Proizvodni plan za I. 1962 je delovni kolektiv STT dosegel v višini 3.286.921,177 din ali s 100,07 odstotki. Zaradi neenakomerne zasedbe proizvodnje in prekratkega časa za tehnične priprave (izdelava risb, prednaročilo materiala, modelov, orodja in tehnoloških priprav) tudi proizvodnja ni mogla v celoti izpolnjevati delo po planiranih stroških.

Po fakturirani realizaciji je STT dosegla letni plan s 103,1%, po plačani realizaciji pa le s 93,3%. V primerjavi z letom 1961 se je lani povečal obseg poslovanja za 466.157.000 din, kot posebno breme pa se je po-

kazal za podjetje lani uveden prometni davek na nekatere izdelke, ki je pri delitvi občutno znižal sredstva podjetja.

Celotni dohodek na zaposlenega je v porastu in je znašal lani 4.284.593 din, čisti dohodek na enega zaposlenega pa je znašal 1.036.700 din. Po odbitku vseh prispevkov odpade povprečno na enega zaposlenega na leto 765.379 din, tako da je bil povprečni neto osebni dohodek mesečno na zaposlenega 36.064 dinarjev.

Podčrtati pa še velja, da je potekala realizacija proizvo-

dov po posameznih mesecih dokaj enakomerno. V veliki meri je k temu pripomogel dolgoročni in kratkoročni bančni kredit za odprodajo serijskih izdelkov za kreditiranje kupcev. Tako je bilo mogoče plasirati na domačem trgu več serijske proizvodnje in opreme. Zlasti zadovoljiva je bila prodaja serijskih proizvodov v tujini, saj je delovni kolektiv STT izvozil lani za 716.706.036 din izdelkov. Podčrtati pa velja, da se je povečala produktivnost v primerjavi z lanskim letom za 15,6 odstotka.

J. S.



V TEVE »Varnost« v Zagorju so v zadnjem času preusmerili proizvodnjo. Začeli so izdelovati tudi motorje. Tule na sliki čakajo na odpremo v mariborsko »Metalno«

Delo tržne inšpekcije pri občinskem LO v Trbovljah

Delo tržne inšpekcije pri ObLO Trbovlje je bilo v minulem letu razgibano in uspešno. Tako je v lanskem letu tržna inšpekcija pregledala poslovanje 7 podjetij

Sredj marca seminar

(ma) ZAGORJE — Zagorski občinski sindikalni svet bo predvidoma 15. in 16. marca pripravil na Izlakah dvodnevni seminar za člane komisij za izdelavo statotov delovnih organizacij. Računajo, da se ga bo udeležilo okrog 40 članov komisij iz vseh zagorskih delovnih kolektivov.

Na seminarju bodo posvetili posebno pozornost pomenu statuta za delovno organizacijo, govorili bodo še o občinskem statutu, o nekaterih vprašanih organizacijah podjetij, o kadrovanju, investicijski politiki in problemih v zvezi s perspektivnim razvojem posameznih podjetij. Pogovorili pa se bodo podrobneje tudi o organizaciji dela v zvezi z izdelavo osnutkov statotov delovnih organizacij.

oziroma 89 enot od skupno 271, kolikor jih je v trboveljski komunli.

Delo tržne inšpekcije je bilo v glavnem vezano na gostinska podjetja in njihove lokale ter trgovska podjetja. Na podlagi pooblastila okrajne tržne inšpekcije in javnega tožilstva so pa opravili nekaj pregledov tudi v gospodarskih organizacijah.

V lanskem letu je tržna inšpekcija prijavila sodniku za prekrške 48, Javnemu tožilstvu zaradi kaznivih dejanj in gospodarskih prekrškov 12, gospodarskim svetom pa 8, torej skupaj 68 kršiteljev raznih poslovnih predpisov. Največ prijav je bilo na področju gostinstva, in sicer kar 44, kar kaže, da so kršilci videli ravno v tej panogi nadvse dobičkonosno delo. V lanskem letu je Gospodarsko sodišče v Ljubljani izreklo dve kazni za pravne osebe v skupnem znesku 120.000 ter za fizične osebe 8.000 din, zaradi kršitve predpisov poslovanja.

Občinski sodnik za prekrške je v lanskem letu izrekel kazni v skupnem znesku 177.500 din, predvsem zaradi nezakonite prodaje vina in žganja po domovih. Kazni so bile izrečene v višini od 1.500 do 85.000 din. Mimo teh kazni pa je tržna inšpekcija izrekla še za 18.000 din mandatnih kazni.

js

Precej sredstev za družbeni standard

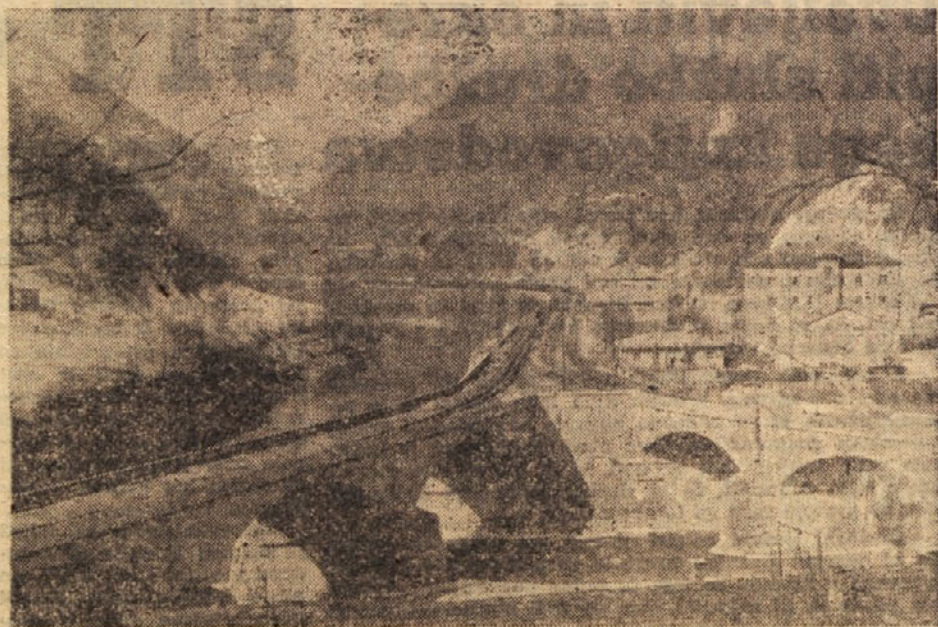
(ar) TRBOVLJE — Ko je bilo pred desetimi leti ustanovljeno podjetje »Elektro — Trbovlje« je razpolagalo le z enim stanovanjem. Vzporedno s povečanjem dejavnosti in števila zaposlenih je bilo treba misliti tudi na večanje stanovanjskega fonda. Ob prizadevanjih vseh se je stanovanjski fond podjetja povečal do konca lanskega leta na

45 stanovanj. V Trbovljah je bilo v tem času zgrajeno novo upravno poslopje. V Radečah so bili urejeni poslovni prostori za radeški rajon in za elektro servis. V Zagorju bo v kratkem zgrajena stanovanjsko — poslovna zgradba. V Trbovljah je bil odkupljen lokal za elektro-radio servis. Za oddih delavcev pa je podjetje kupilo tudi tri

weekend hišice, od katerih sta dve postavljeni v Crikvenici, ena pa na Bledu. V Hrastniku bodo letos zgradili 4 stanovanja, prav tam pa bo podjetje »Elektro-Trbovlje« financiralo gradnjo lokala za elektro servis. Podjetje »Elektro — Trbovlje« je za družbeni standard namenilo v desetih letih več sto milijonov sredstev.

Na križišču tisočev

- Potniki, pozor! Vlak iz Ljubljane prihaja na prvi tir... Vsak dan deset in deset opozoril, vsak dan stotine in tisoče potnikov. Vsakdo potuje skozi križišče tisočev, deset in sto vlakov, s potniki, tovari, na vse strani sveta. Živ žav na zidanmoški železniški postaji redkokdaj pojenja, pa naj bo podnevi in ponoči. Ujeli smo trenutek tega utripa, ko se je sonce nagibalo k polovici dneva.



Panorama Zidanega mostu

Tone Pepelnak, strojevodja na parni lokomotivi 29 in kurjač Viki Gutman, sta prilezla izpod lokomotive. Se pol ure in odrinila bosta na pot proti Krškemu.

- Vozim na različnih progah. Neredko sem zunaj tudi preko 20 ur, nedavno celo okrog 35. Težak poklic, toda zanj imam veselje. Preje sem bil ključavničar tu v kurilnici, potem kurjač in zdaj sem nekaj časa že tudi strojevodja, pripoveduje Tone. Zdaj pozimi ni bilo preveč vročino tudi na "mašini". V kotlu vročina, za hrptom leden mraz. Pa vseeno moramo biti pozorni vso vožnjo. Ne, kakih nevšečnosti doslej še nisem imel na vožnji.

Ko je bila ura, sta Tone in Viki odpeljala vleko proti Krškemu.

Viktor Omahne zadnja leta nadzoruje dela pred, po voznjah in popravila lokomotiv, popreje pa je 13 let vozil po tirih, kdo ve, kje vse. - Praznikov, tudi novoletnih, skorajda nisem poznal.

- Kako je na "lokomotivi" med vožnjo?

- Prijetno, če se razumeta strojevodja in kurjač. Biti morata resnična "kolega".

- Vaš vojni park?

- Zelo star. Povprečna življenjska doba strojev 40-50 let. Seveda je želja nas vseh, da bi dobili motorno vleko, s čimer bi znatno pocenili stroške prevozov, pa tudi daljše relacije bi se nam bolj izplačale. Zdaj pa imamo veliko tekočega popravila na zastarelem strojnem parku.

- Koliko premoga porabite dnevno?

- Od 60 do 70 ton. Pozimi je bilo le nekaj dni bolj kritičnih za nas. Enkrat smo imeli le 8 ton premoga na zalogi.

- Naše lokomotive vlečejo od Ljubljane proti Zagrebu do 1.569 ton tovora, nazaj pa do 1.200 ton.

- O rekreaciji naših železničarjev je težko govoriti. Služba, oddaljenost od delovnih mest, majhna posestva in drugo. Morda pa jih nismo znali dovolj pritegniti k temu. Se pa naši železničarji prav radi udeležujejo izletov, ki jih priredimo enkrat ali dvakrat na leto. Dopuste v Rovinju, kjer imamo lastne vikend hišice, preživi letno do 150 železničarjev iz naših sekcij. Kapacitete so zasedene, zaključni tov. Kolar, predsednik sindikalne podružnice železničarjev v Zidanem mostu. Med pripovedovanjem ga je nemalokrat zmotil zvočnik, prijel je za kup svinčnikov in mirno vrtaval v diagrame.

Ernest Trselič, železničar, je v prostem času tudi vodja Kluba pri Svobodi v Zidanem mostu.

- Programski odbor pripravlja mesečne programe za naš klub. V zadnjem času smo imeli klubski večer o Shakespearu, Prešernu, v programu pa imamo razgovor o jazzu. V pomoč nam je literatura, ki jo izdaja Prosvetni servis, drugače bi se težje izhajali. Tako nam je zaradi denarja odpadel razgovor o filmu in režiji, pa še bodo nastopile težave. Vzrok je predvsem v pomanjkanju denarja, čeprav imamo obilo volje. Naša Svoboda dobi letno le 40.000 dinarjev dotacij. Nilmamo tehničnih sredstev, razen televizorja, pa tudi klubske opreme. Povprečno je dnevno v tem klubu do 20 obiskovalcev, če bi imeli vsaj del tistega, kar si želimo, pa jih bi bilo še več.



Lani so po dolgem času v Zidanem mostu le preuredili trgovski lokal



Pred odhodom vlaka s postaje Zidani most



Strojevodja Tone in kurjač Viki ob lokomotivi pred odhodom na vožnjo

Mali oglasi

Ugodno prodam malo rabljeno spalnico in kuhinjsko opremo. — Naslov v upravi lista.

Poštenege najditelja prosim, da mi proti nagradi vrne izgubljen zobno protezo. — Naslov v upravi lista.

Prodam nov klarinet B, znamke Lignantone. — Boško Košir, Dol pri Hrastniku 99.

FILM

Kino Delavski dom v Trbovljah: 7. marca ital. film »VSE V ROK SLUŽBE«; 8. — 11. marca franc. film »RIFIFI PRI ŽENAH«; 12. — 14. amer. barv. film »BORBA ZA OBSTANEK«.

Kino Svoboda — Trbovlje II: 8. — 11. marca amer. cin. film »ZGODBA Z NASLOVNE STRANI«; 12. in 13. marca ruski film »VLAK PELJE NA VZHOD«. Predstave ob 17. in 19. uri.

Kino Svoboda — Zasavje v Trbovljah: 9. in 10. marca amer. barv. film »MOZ, KI JE PREVEČ VEDEL«; 16. in 17. marca amer. barv. VV film »PRINC IN IGRALKA«.

Kino Svoboda II v Hrastniku: 7. marca ital. VV film »AVANTURE«; 9. — 11. marca amer. barv. VV film »SEVER — SEVEROZHOD«; 13. — 14. marca ital. CS film »TV-X MINA V RITMU«.

Kino Litija: 8. — 10. marca amer. barvni film »IMITACIJA ŽIVLJENJA«; 12. in 13. marca franc. barv. film »NEVARNE SOPROGE«.

Kino Smartno: 9. in 10. marca amer. barvni CS film »SLAB DAN V BLACK ROCKU«; 13. in 14. marca franc. barv. film »SESTANEK S HUDICEM«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

HRASTNIK

Rojstev in porok ni bilo.

Umrli so: Terezija Božič roj. Knez, prevžitkarica s Prapretna 21 — stara 77 let.

Rudolf Sovre, upokojenec z Dola 20 — star 70 let. Kristina Hrastelj roj. Kandolf, prevžitkarica iz Brdc 10 — stara 73 let.

LITIJA

Rojstev in porok ni bilo.

Umrli sta: Franc Zupančič, upokojenec iz Litije, Valva-

OBVESTILO VSEM KORISTNIKOM VRTOV NA ZEMLJIŠČIH LAST SLP POD UPRAVO OBČINE TRBOVLJE

Obveščamo vse koristnike vrtov, ki imajo vrtove na zemljiščih s katerimi upravlja občina Trbovlje, da se bodo od 15. marca 1963 naprej dodeljevale grede in sklepale najemne pogodbe.

Grede in vrtovi se bodo dodeljevali za posamezna področja kot sledi:

- 15. 3. 1963 ob 8. uri grede pri občini
- 16. 3. 1963 ob 8. uri grede nad Weissom in ob 11. uri grede nad Izolirnico
- 18. 3. 1963 ob 8. uri grede pri »Partijskem domu«
- 19. 3. 1963 ob 8. uri grede nad Sindikalnim domom
- 20. 3. 1963 ob 8. uri grede v Gabrskem
- 21. 3. 1963 ob 8. uri grede nad Tovarno povišstva v Gabrskem
- 22. 3. 1963 ob 8. uri grede na parceli Stakne
- 23. 3. 1963 ob 8. uri grede od Cestnika po dolini
- 25. 3. 1963 ob 8. uri grede pri Vidmarju (Božičevo) in na Tereziji
- 26. 3. 1963 ob 8. uri grede ob Majcnovi cesti
- 27. 3. 1963 ob 8. uri grede pri pokopališču
- 28. 3. 1963 ob 8. uri ostale grede in parcele

Vsi dosedanji koristniki gred in vrtov, ki so še nadalje zainteresirani na uživanju teh gred in vrtov, so dolžni priti ob določeni uri in dnevu na mesto, kjer imajo vrt ali gredo, zaradi sklenitve nove najemne pogodbe in plačila najemnine.

Vsi tisti pa, ki so do sedaj uživali in koristili vrtove na zemljiščih last SLP — pod Upravo občine Trbovlje, niso pa do sedaj plačevali najemnine, so dolžni to javiti najpозneje do 15. 3. 1963 tukajšnjemu občinskemu ljudskemu odboru — referatu za premoženjsko pravno zadevo soba številka 29/I zaradi zaostanka plačila in sklenitve nove najemne pogodbe.

Najemnina za leto 1963 in zaostanki iz prejšnjih let se bodo pobirali na mestu samem določenega dne. Za vse, ki se temu pozivu ne bodo odzvali ali ne bodo hoteli plačati zaostale najemnine, velja, da se jim bodo grede in vrtovi odvzeli, eventualni zaostanek najemnine pa vnovčil preko uprave za dohodke.

Iz oddelka za finance
ObLO Trbovlje

sorjev trg 9. Franc Flajs, učenc iz Litije, Ponoviška 1.

ZAGORJE OB SAVI

Rojstev in porok ni bilo.

Umrli je: Jože Kandušar, strugar iz Kisovca 84 — star 33 let.

BREZICE

Rodile so: Jožica Možič iz Smarja 23 pri Sevnici — deklico. Marija Križančič iz Stare vasi 16 — deklico. Marija Prah iz Krške vasi 40 — dečka. Dragana Mijuškovič iz Brezic — dečka. Antonija Radanovič iz Velikega Obreža 81 — dečka. Anica Vraneč iz Cateža 6 — dečka. Marija Jakovina iz Sv. Križa 9 — deklico. Marija Zupančič iz Sel 55 — deklico. Katarina Podgoršek iz Dednje vasi 46 — deklico. Magdalena Bizjak z Nemške gore 6 — dečka. Olga Preskar z Malega vrha 45 — deklico. Anica Ogorelec iz Blance — deklico. Ema Gorjup iz Rese 2 — dečka.

Porok ni bilo.

Umrli sta: Jožefa Pisek, upokojenka iz Kostanjevice — stara 66 let. Ernest Čarni, poljedelec iz Ruščancev 17 — star 35 let.

IZ TRBOVELJ nismo dobili poročila

nega kontinenta. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Sodobno krmljenje in krmilni poskusi. 12.15 Narodne in domače viže v prireditvi Miška Hočevarja. 14.05 Rafael Kubelik z dunajskimi filharmoniki. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Literarni sprehod — Leon O'Faolain: Moj ded. 17.45 Zabavna zbor Miška Hočevarja in Raya Conniffa. 18.30 Novi posnetki Akademskega okteta. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb

ZAHVALE

Utrujen od dolge življenjske poti je v 92. letu starosti preminil naš oče, ded, praded, brat in stric

FRANC DRNOVSEK
bivši čevljarški mojster

Zahvaljujem se vsem, ki so na kakršen koli način počastili njegov spomin; še posebej pa dobrim sosedom naša iskrena zahvala.

Zalujoči otroci, vnuki in pravnuki z družinami

Ob težki izgubi našega moža in očeta

MARTINA REJCA

se zahvaljujemo zdravniku dr. Komorovskiju za pomoč ob dolgoletni bolezni. Istočasno se zahvaljujemo tudi zdravniškemu in strelnemu osebju bolnice za skrb in nego v zadnjih dneh njegovega življenja. Prav tako se zahvaljujemo vsem darovalcem številnih vencev, sorodnikom in znancem za izkazano sožalje in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči ostali

Trbovlje, dne 5. marca 1963.

Vsem, ki ste našo milo sestro in teto

MARIJO SELEVSEK

spremilj na njeni zadnji poti, poklonili vence in Občinskemu socialnemu skrbstvu — iskrena hvala.

Zalujoči brat in ostalo sorodstvo

Ob smrti našega dobrega moža, sina, očeta, brata in strica — upokojenca

RUDOLFA SAVINŠKA

se iskreno zahvaljujemo darovalcem vencev, sosedom za tolažilne besede, Sind. podružnici za vence, enako tudi kuhinjskemu osebju bolnice, godbi, pevcem, duhovniku in vsem, ki so z nami sočustvovali. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča žena Alojzija, mama Marija, sin Ivan, hčerka Amalija, sestra Fani in Vilma z družino in ostalo sorodstvo

NEDELJA — 10. marca

8.00 Mladinska radijska igra — Markus Polder: Peter in rdeči avto. 8.45 Lepe melodije. 10.00 Se pomnite, tovariši... Dobrovoje Popovič: Velika bitka za ranjence. 10.30 Nedeljska matineja operne glasbe. 11.50 Kitara v ritmu. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Za našo vas. 14.00 Koncert pri vas doma. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Humorska tega tedna — Slavko Kolar: Premagani pesnik. 17.10 Radijska igra: Uporna stoletnica. 18.30 Sportna nedelja. 20.00 Izberite svojo melodijo. 22.15 Skupni program JRT — studio Sarajevo.

PONEDELJEK — 11. marca

8.55 Za mlade radovedneže. 9.45 Narodne pesmi s čr-

Znamka
za
15 dln

Zasavski
TEDNIK

TRBOVLJE

P.P. 82

Naročam »ZASAVSKI TEDNIK«

Pošiljati mi ga začnite takoj

z dnem

Priimek in ime

Kraj, ulica, hišna št.

Pošta

Enostranski podpis



ZGORAJ LEVO: Predstavnik ZSSR prihaja s soprogo na razorožitveno konferenco. Za njim gre četa »rumenih čelad«, pripadnikov svetovne organizacije »POPRL«. ZGORAJ DESNO: Kitajski predstavniki na 399. svetovni razorožitveni konferenci. SPODAJ: Delegacija Saudove Arabije.



Predstavnik ZDA stopa iz atomske podmornice (splava) Nautilus na obrežje Save v Litiji

Kolumbov kuhar

Kolumb je bil ravno na najboljši poti, da odkrije Ameriko, ne da bi to slutil. Njegovo moštvo pa je bilo že naveličano dolgotrajne vožnje — česar mu tudi ne smemo zameriti. Ze več mesecev so bili na poti, ne da bi imeli najmanjšo priložnost, da stopijo na trdna tla, in že trinajsti dan niso imeli nič za pod zob. Zadnje ovčje stegno, zadnji košček prepečenca, zadnje ladijsko podgano so že pojedli. Moštvo je pričelo škiliti po svojem kuharju, ki je bil med vsemi še najdebelejši. Kuhar je slutil, kaj ga čaka, zato je sklenil, da bo mornarje prehitel.

»Dragi prijatelji,« je dejal mornarjem, ki so se zbrali okoli njega, »nič se ne da spremeniti. Eden med nami se mora žrtvovati, da bi podaljšal življenje drugih in jih morda celo rešil. Predlagam, da mečemo kocke. Kdor bo vrgel najnižjo številko pik, ga bomo vtaknili v lonec.«

Mornarji so se s predlogom strinjali. Kuhar je prvi vrgel tri kocke. Prebledel je. Štiri pike! To je bilo prav majhno število. Vendar najmanjše ni bilo. Imel je še žarek upanja. Za njim je vrgel krmar, ki si je nabral kar petnajst pik. Nato se je zvrstilo

vseh devetindvajset mornarjev. Nihče ni vrgel manj od kuharja.

Na koncu je ostal samo še Kolumb. Nekateri mornarji so menili, da poveljnik ladje ne bi smel priti v poštev. Razen tega je bil tudi nenadomestljiv. Toda kuhar je v svoji stiski vztrajal pri zahtevi, da ne smejo nikogar izpustiti.

Ker Kolumb ni želel, da bi ga mornarji imeli za strahopetca, je pristopil tudi on in zalučal kocke po palubi. Vrgel je enajst pik...

Kuhar je pričel spreminjati barve. Ze je vldel svoje obilno telo na ražnju in loncu. »Še trenutek!« je zaklical. »Dragi prijatelji, umreti za domovino je prav gotovo najslajša smrt. Prav tako sladko je žrtvovati življenje za tovariše. Vendar vam moram nekaj povedati. Moja vest me sili in tega vam ne smem zamolčati: v telesu imam strašno bolezen! Vse moje telo je znotraj okuženo s strupenimi bulami — in če boste jedli moje meso, se boste vsi zastrupili in...«

Tedaj pa je zadonel iz izvidniške košare na vrhu jambora znani vzklík: »Kopno! Kopno!« In tako se je zgodilo, da je bil v tem trenutku hkrati odkrit nov kontinent in rešen neki kuhar.

Neredko se zgodi, da zgodovinarji ob velikih zgodovinskih dogodkih pozabijo omeniti obrobne majhne, pa vendar človeške dogodke. Tako smo to pomanjkljivost — vsaj kar zadeva Kolumba — popravili.

Edmund Irving

VAŠA KRIŽANKA

Med številnimi rešitvami, ki so nam jih poslali bralci, smo izžrebali Karla DREMELJA iz Hrastnika št. 24. Za nagrado prejme knjigo, ki mu jo bomo poslali po pošti.

Reševalce prosimo, da nam rešitve križank pošljejo najkasneje do ponedeljka do 12. ure. Vsakokratni izžrebani reševalec bo dobil v dar lepo knjižno nagrado.

Rešitev iz prejšnje številke: 1. Ljubljana, 9. Akra, 10. urni, 11. B. J., 12. GM, 13. Itaka, 15. era, 17. Ina, 18. sni, 19. Ivi, 20. ape-li, 21. vaza, 23. ECO, 24. ateist, 27. mrk, 28. kra, 30. or, 32. vosek, 34. Vojvodina.

Vodoravno: 1. bikoborec, 8. židovsko moško ime, 9. čut, 10. kazalni zaimek, 11. letopis, 12. različna soglasnika, 13. panj za sekanje — dvojina, 14. dežela ob Baltiku, 15. otočje v Oceaniji, 17. postava, 18. osebni zaimek, 19. rimski bog ljubezni, 20. del živalskega telesa, 21. oblika razcvetja, 22. kraj blizu Ljubljane, 23. prebivalec španske pokrajine;

Navpično: 1. znamka avtomobilov, 2. luka v Alžiru, 3. termin, 4. števnik, 5. evropska reka, 6. naoč-

niki, 7. pogorje v Bolgariji, 11. moško ime, 13. otok v Indoneziji, 14. priimek znanega slovenskega smučarja, 15. naprava za nošenje bremen — hrvatsko, 16. orodje pri mlačvi, 17. rečica na Madžarskem, 18. razprave, 20. zgođen, 22. kratica za Ljudski odbor.

